

Fővárosi Ítéltábla

8.Pkf.25.540/2021/4.

A Fővárosi Ítéltábla a Lantos Judit Ügyvédi Iroda (ügyvéd címe., ügyintéző: dr. Lantos Judit ügyvéd) által képviselt kérelmező neve (kérelmező címe.) kérelmezőnek – az SBGK Ügyvédi Iroda (ügyvéd címe ügyintéző: dr. Szamosi Katalin ügyvéd) által képviselt kérelmezett neve (kérelmezett címe.) kérelmezett ellen – a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala védjegyoltalom használat hiánya miatti megszűnésének megállapítása iránti kérelmet elutasító határozatának megváltoztatása iránt indított ügyében a Fővárosi Törvényszék 2021. április 7. napján kelt, 3.Pk.23.647/2020/14. számú végzése ellen a kérelmezett 15. sorszámon előterjesztett fellebbezése folytán meghozta az alábbi

v é g z é s t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyja.

Kötelezi a kérelmezettet, hogy a kérelmezőnek 15 napon belül fizessen meg 210.000 (Kettőszáz tízezer) forint + áfa összegű másodfokú eljárási költséget.

A végzés ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] A kérelmezett a jogosultja a ...4 lajstromszámú (M87...), 1987. szeptember 15. napján bejelentett és 1988. április 1. napján lajstromozott, stilizált „M” betűből és a közönségestől elérő írásmódú „M...” ábrás védjegynek, amely a Nizzai Megállapodás szerinti 10. osztályba sorolt áruk, azaz „Diagnosztikai, sebészeti, orvosi, fogorvosi és állatgyógyászati műszerek és készülékek (beleértve a művégtagokat, a műszemeket és a műfogakat is) körében áll oltalom alatt.

[2] A védjegy bejelentője a M... Művek volt, akitől a M... Holding Rt., majd annak felszámolása során átruházással a kérelmezett 2007. január 23. napján szerezte meg.

[3] A kérelmező (elnevezése 2021. május 1. napját megelőzően: kérelmező neve) a 2018. február 12. napján benyújtott, módosított kérelemével a védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról szóló 1997. évi XI. törvény (Vt.) 18. §-ára, a 30. § (1) bekezdés d) pontja, e szakasz (2) bekezdése, valamint a 34. § (1) bekezdése alapján kérte a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalától (a továbbiakban: Hivatal), hogy állapítsa meg, hogy a fenti védjegy oltalma 2007. április 26. napjára visszaható hatállyal megszűnt a 10. osztályba sorolt „sebészeti, orvosi, fogászati műszerek” áruk körében. A kérelmező szerint a kérelmezett nem használta a védjegyét a 10. áruosztály teljes oltalmi körében, az orvosi kéziműszerek, illetve az acél sebészeti eszközök vonatkozásában bizonyosan nem. Ezért kérte a védjegyoltalom használat hiánya miatti részleges megszűnése megállapítását, az ehhez fűződő jogi érdekét abban jelölte meg, hogy a kérelmezett vele szembeni bitorlási perindításától tart. A keresetet a kérelmezett 2018. június 1. napján valóban benyújtotta, abban 2007. április 26. napját jelölte meg igényei kezdőnapjaként (3.P.22.025/2018.). A kérelmező arra hivatkozott, hogy a kérelmezettnek 2002. április 26. és 2007. április 26., illetve 2013. február 12. és 2018. február 12. napjai közötti használatot kell igazolnia a védjegy árujegyzékében szereplő áruk vonatkozásában. A kérelmezett a használat hiánya miatti megszűnés megállapítása iránti kérelem elutasítását kérte a Hivaltól. Védekezése szerint az általa közvetlenül, illetve az ő és jogelődei engedélyeivel mások által megvalósított védjegyhasználat lefedi a 10. osztályba tartozó a diagnosztikai és terápiás, orvosi, kórházi és otthoni gyógyászati orvosi kéziműszereket és azok tartozékait, amit az ő védjegyhasználatának kell betudni

[4] A Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala a védjegyoltalom használat hiánya miatti megszűnésének megállapítása iránti kérelmet elutasította és a kérelmezőt 300.000 forint eljárási költség 15 napon belüli megfizetésére kötelezte.

[5] A 2007. április 26. napjára visszaható hatállyal történő megszűnés megállapítása kapcsán abból indult ki, hogy a felek közötti védjegybitorlási per a kérelemre okot adott, ezért két releváns időszak képezte vizsgálata tárgyát: a 2002. április 26. és 2007. április 26. napja, másrészt a 2013. február 12. és a 2018. február 12. napja közötti ötéves időszakok.

[6] Az első időszakot illetően megállapította, hogy annak jelentős részében a támadott védjegy jogosultja a M... Holding Rt. volt. Mivel a kérelmezett arra hivatkozott, hogy a kérelmező a védjegyet 2007. április 26. napjáig a védjegyjogosult engedélye alapján használta a vitatott árukörben, a Vt. 18. § (3) bekezdésével összhangban azt vizsgálta elsősorban, hogy a használatot a M... Holding Rt. használatának kell-e betudni, az „saját jogú” használatnak vagy engedélyen alapuló használatnak minősül.

[7] A M... nevű társaságok M... Művek létrejöttétől levezetett története alapján a Hivatal arra következtetett, hogy a „M...” elnevezéssel, illetve az azt tartalmazó védjegyekkel kapcsolatos valamennyi jogot az alapító M... Művek, illetve a szerepét a későbbiekben átvevő M... Irányító Vállalat, majd az őt felváltó M... Holding Rt. mint vagyongazdálkodó saját maguknak tartotta fenn, és a többi M... vállalat részére mindössze engedélyezte azok használatát. A Hivatal rámutatott, hogy az eljárás során becsatolt iratok egyike sem tartalmazott arra

vonatkozó kikötést, hogy a kérelmezőt megillető név-, illetve védjegyhasználati jogot a M... Holding Rt. tulajdonában lévő részvények testesítik meg, így nem lehet arra következtetni, hogy a védjegyhasználatból fakadó jogok a részvényekkel együtt értékesítésre kerültek. Ezt alátámasztó körülményként hozta fel, hogy a „M...” szó egy időszakban nem állt védjegyvoltalom alatt, de ennek észlelése után a M... Holding Rt. ismét bejelentette a védjegyvoltalmat, azaz a továbbiakban is kizárólagos jogokat kívánt a védjegy tekintetében fenntartani. A kérelmezetthez intézett, 2003. június 18-án kelt felszólító levélben a Holding felhívta a kérelmezett figyelmét arra, hogy ő a „M...” szó- és ábrás védjegyek jogosultja, így egyértelműen kifejezésre juttatta azt a szándékát, hogy a védjegyekkel kapcsolatos kizárólagos jogait fenn kívánja tartani, tehát azokat nem engedte át a leányvállalatoknak. Tény, hogy a felszólítás címzettje nem a kérelmező volt, bizonyosnak tekintette, hogy a védjeggyel kapcsolatos kizárólagos jogok a M... Holding Rt.-t illették meg ebben az időszakban is.

[8] A Hivatal szerint a kérelmező nem bizonyította, hogy M... Holding Rt. és a leányvállalatok között együttélési-együtthasználati (ún. koegzisztencia) megállapodás állt fenn. Arra az álláspontra helyezkedett, hogy a kérelmező a „M...” megjelölést nem saját jogán, hanem a M... Holding Rt. engedélye alapján használta 2007 áprilisáig. Az, hogy a kérelmezett a védjegyek megvásárlását követően arra törekedett, hogy az utódvállalatokkal írásba foglalt védjegyhasználati szerződéseket kössön, nem enged arra következtetni, hogy a szerződések korábban nem léteztek. A kérelmezett szándéka feltehetően arra irányult, hogy a korábban ráutaló magatartással létrejött szerződések írásban rögzítésre kerüljenek, ezáltal azok tartalma egyértelműen megállapítható legyen. A licencia ingyenessége sem cáfolta a szerződések létét.

[9] Azzal szemben, hogy a „M...” kifejezést domináns elemként tartalmazó ...4 lajstromszámú ábrás védjegy folyamatosan oltalom alatt állott a M... Holding Rt. javára, a kérelmező nem igazolta, hogy a hivatkozott másfél évben az ő korábbi, engedélyen alapuló használata önálló, saját jogú használatná alakult át. Mindezek alapján a Hivatal abból indult ki, hogy a 2002. április 26. és a 2007. április 26. közötti időszakban a M... Holding Rt.-nek, illetve az őt a jogosulti pozícióban felváltó kérelmezett neve-nek a felhatalmazása alapján került sor a „M...” szóvédjegynek a kérelmező általi használatára, ezért a kérelmező által megvalósított használatot a Vt. 18. § (3) bekezdése értelmében jogosulti használatnak tekintette. A Vt. 18. § (3) bekezdése nem a „használati szerződés”, hanem az „engedély” kifejezést használja, azzal szemben pedig semmilyen formai vagy tartalmi megkötést – pl. írásbeliség – nem tartalmaz. Így magatartással is keletkezhett olyan felhatalmazás, ami a jogosultnak betudható használatot eredményezett.

[10] A Hivatal rögzítette, hogy a kérelmező alapításától kezdve cégnevében és a 10. osztályba sorolt sebészeti műszerek olyan széles és átfogó csoportja (pl. érfogók, fogfogók, ollók, különböző tükrök, illetve egyéb orvosi műszerek) tekintetében használja a „M...” megjelölést, mely lefedi a sebészeti, orvosi és fogászati műszerek, illetve a kérelmező másodlagos kérelmében tételesen felsorolt áruk körét is. Ebből arra következtetett, hogy a 10. áruosztályban a védjegy tényleges használata a védjegyjogosult engedélye alapján, a kérelmező elsődleges kérelmében meghatározott tágabb termékkör, vagyis a sebészeti, orvosi és fogászati műszerek tekintetében valósult meg. Álláspontja szerint nem elvárható, hogy a

védjegyjogosult az összes létező orvosi műszer tekintetében használja a védjegyet; az oltalom fenntartásához elegendő olyan mértékű használat igazolása, amely a védjegy árujegyzékében szereplő nagyobb termékkörön belül olyan széles termékcsoportot felölel, amelynek eredményeként az adott termékkör tekintetében a fogyasztók a védjegyet a védjegyjogosulthoz kapcsolják.

[11] A Hivatal a fentieket követően megállapította, hogy a 2007. április 26-át megelőző ötéves időszakban megvalósult, a támadott védjegynek a védjegyjogosult engedélyén alapuló, a kérelmezettnek betudható tényleges használata alapján a védjegyoltalom nem szűnt meg. Erre tekintettel a kérelmet elutasította.

[12] A kérelmező a Hivatal határozatának megváltoztatását és annak megállapítását kérte, hogy a ...4 lajstromszámú védjegy oltalma 2007. április 26. napjára visszaható hatállyal megszűnt a 10. osztályba sorolt „sebészeti, orvosi, fogászati műszerek” áruk körében. Kérte, hogy a bíróság kötelezze a kérelmezettet 916.890 forint a Hivatal előtti eljárásban, valamint további 444.500 forint bíróság előtti nemperes eljárásban felmerült költsége viselésére.

[13] A kérelmező szerint a Hivatal tévesen tudta be a kérelmező használatát a kérelmezettnek, s tévesen állapította meg, hogy a kérelmező megjelöléshasználata a kérelmezett, illetve a M... Holding Rt. védjegyhasználati engedélye alapján valósult meg.

[14] Hivatkozása szerint a M... cégcsoporton belül sem a M... Irányító Vállalat, sem a M... Holding Rt. nem volt a cégcsoport többi tagja fölé rendelt társaság, hanem a cégcsoport többi tagjával egy sorban volt jogosult a „M...” megjelölés használatára. A „M...” megjelölések védjegyoltalmától függetlenül a leányvállalatok önálló és saját védjegyhasználati jogosultsággal rendelkeztek, egymás mellett békésen megfértek, a leányvállalatok zavartalan és korlátozásmentes megjelöléshasználatát a privatizáció sem érintette, sőt az sem, hogy a M... Holding Rt. elvesztette tulajdonosi, tagsági részesedését a leányvállalatokban.

[15] A kérelmező tagadta, hogy közte és a M... Holding Rt. között védjegyhasználati jogviszony állt fenn. Védjegyhasználati engedélyre, szerződésre sem a kérelmező, sem a M... Holding Rt. nyilatkozata, vagy ráutaló magatartása nem utal. Szerződés létrejötte, illetve engedély a lényeges feltételek, tartalmi elemek – tárgy, időbeli hatály, ellenérték vagy ingyenesség kikötése – hiányában nem bizonyított, ez pedig kizárja a Vt. 23. §-a szerinti védjegyhasználati jogviszony megállapíthatóságát. E körben idézte a Kúria Pfv.21575/2018/8. számú határozatának [23] pontját. A kérelmező a bizonyítékok téves értékelését abban látta, hogy az a körülmény, hogy a M... Holding Rt., mint többségi, majd kisebbségi részvényes a leányvállalatok, így kérelmező működését is igyekezett befolyásolni, nem védjegyjogi aktus. Az, hogy a „M...” márkanév használatát a M... Holding Rt. „tulajdonosi irányítóként” biztosította, illetve ilyen minőségében alakította a kérelmezőnek és a többi általa alapított leányvállalatának az arculatát, nem védjegyjogi, hanem cégjogi, tulajdonosi aktus, ami

védjegyjogi relevanciával nem bír. Mindez tehát nem utal védjegyhasználati szerződés létrejöttére, hiszen a Holdig kiadványában is szerepel, hogy „a M... Holding Rt. a vállalatcsoport tulajdonosi irányítójaként alakítja a vállalatcsoport arculatát.”

[16] A kérelmező azt, hogy a M... Holding Rt. átruházással megszerezte az 1968. április 5-i elsőbbségű, ...0 lajstromszámú „M...” szóvédjegyet, majd azt a jogi oltalom 1998. április 25-i megszűntét követően a jelen eljárás tárgyát képező védjeggyel együtt ismételt bejelentette, akként értékelte, hogy nem bizonyítja, sőt cáfolja, hogy a védjegybejelentés idején védjegylicenc állt volna fenn a kérelmező és a M... Holding Rt. között: nem létező védjegyre ugyanis a Vt. 23. §-a alapján használati engedély nem adható. Oltalom kizárólag a ...4 lajstromszámú ábrás védjegy tekintetében állt fenn, azt azonban egyetlen leányvállalat sem használta, így e tekintetben sem jöhetett létre védjegyhasználati jogviszony. Ugyancsak nem tekinthető védjegylicencnek, főleg nem a kérelmezőre vonatkozó licencnek a kérelmezett alapító okiratában szereplő azon kitétel, hogy a leányvállalat tevékenysége során keletkező szellemi alkotásokkal a M... Művek fog rendelkezni, ez ugyanis nem hozható összefüggésbe a „M...” megnevezés használatával.

[17] A kérelmező szerint a M... Holding Rt.-nek a kérelmezett részére 2003-ban küldött felszólító leveléből kérelmező és a M... Holding Rt. közötti jogviszonyra nézve következtetést levonni nem lehet, az licenszszerződésre vagy más megállapodásra, nyilatkozatra, ráutaló magatartásra nem utal. A kérelmező azt a következtetést is levonta, hogy a felszólított kérelmezett sem gondolta, hogy engedély lett volna szükséges a megjelöléshasználatához, hiszen a felszólításnak nem tett eleget, a M... Holding Rt. pedig nem kényszerítette ki a felszólításban említett védjegyhasználati szerződés megkötését, és nem is tett jogérvényesítési lépéseket a védjeggyel kapcsolatban. Hasonlóképpen, a kérelmezett által a kérelmezőnek és más M... leányvállalatoknak írt 2007. február 28-i levélből sem lehet arra következtetni, hogy a M... leányvállalatok - köztük kérelmező - a „M...” megjelöléseket védjegyjogi engedély vagy használati megállapodás alapján alkalmazták volna. Ez utóbbi levél csak a jövőre nézve történő védjegyhasználati szerződési szándékról szól. Ha a kérelmező és a M... Holding Rt. között korábban védjegyjogi viszony állott volna fenn, akkor a kérelmezett nem sürgette volna, hogy a jövőre nézve alakítsák ki és rögzítsék a védjegyhasználati szerződés feltételeit. A Hivatallal szemben annak sem tulajdonított jelentőséget, hogy a kérelmező sem 2007 előtt, sem azután nem tett levélben olyan nyilatkozatot, hogy a „M...”, megjelölés vonatkozásában saját, önálló használati joggal bír, hiszen egy jog léte vagy nem léte nem annak a függvénye, hogy arról a jogosult tesz-e megerősítő nyilatkozatot.

[18] A kérelmező további érvelése szerint nem hagyható figyelmen kívül az a másfél éves időszak, míg a kérelmező folyamatosan használta a „M...” nevet, a M... Holding Rt.-nek azonban a szó- és ábrás megjelölésre, illetve a „M...” megjelölésre nem is volt bejelentett védjegye. Védjegy hiányában a Vt. 23. §-a szerinti védjegyhasználati engedély vagy szerződés sem állhatott fenn. Megismételte, hogy a M... Holding Rt. és más leányvállalatok egymás jogait elismerve működtek alapításuktól egészen 2007-ig, azaz közel 30 évig. Ezalatt senki sem vonta kétségbe a kérelmező önálló jogát a „M...” megnevezés, és a megjelölés cégnévként és kereskedelmi névként történő használata tekintetében, ezért jogát szükségtelen lett volna nyilatkozatban megerősítenie. Önálló, saját jogú megjelöléshasználatát támasztja

alá az is, hogy a megjelölést saját cégnevében, a Ptk. 77. § szerinti saját személyhez fűződő jogaként használta, amely jog őt, mint jogi személyt, a Ptk. 28. § (4) bekezdése folytán korlátozás nélkül, abszolút jogként illeti meg. A kérelmező cégneve a támadott védjegy bejelentését megelőzően a kérelmező saját termékei tekintetében árujelzővé vált, tehát a támadott védjegy szerinti megjelölést saját jogon használta a kérelmezetti védjegy bejelentésekor és azt megelőzően is – s ez így történt más M... leányvállalatok vonatkozásában is.

[19] A kérelmezett a megváltoztatási kérelem elutasítását és a kérelmező 190.500 forint eljárási költségben való marasztalását kérte.

[20] Az elsőfokú bíróság végzésével az M87.../71. számú határozatot megváltoztatta és megállapította, hogy a ...4 lajstromszámú védjegy oltalma 2007. április 26. napjára visszaható hatállyal megszűnt a 10. áruosztályba sorolt orvosi, sebészeti és fogászati műszerek körben, kivéve a csecsemő és hordozható inkubátorokat, melegítő és újraélesztő asztalokat, fototerápiás készülékeket, vérnyomásmérőket, elektronikus ciklusnaptárok, csontsűrűségmérőket, digitális lázmérőket, valamint a horkolás- és fogcsikorgatás gátlókat, T... (elektroterápiás) készülékeket és infúziós pumpákat. Kötelezte a kérelmezettet, hogy a kérelmezőnek fizessen meg a bíróság előtti eljárásra vonatkozóan 444.500 forint, az SZTNH előtti eljárásra vonatkozóan pedig további 916.890 forint eljárási költséget.

[21] A törvényszék a megváltoztatási kérelmet a Vt. 18. § (1) és (3) bekezdése, a 30. § (1) bekezdés d) pontja és (2) bekezdése, valamint a 34. § (1) bekezdése alapján alaposnak találta. A Hivatal álláspontjával szemben megállapította, hogy a kérelmezett a támadott védjegy tényleges használatát a 10. osztályban szereplő valamennyi áru tekintetében nem igazolta.

[22] Megállapította, hogy az 1917-ben megalakult O...Gyógyszertechnikai... nevű vállalat többszöri névváltozását követően alakult meg a R... és Orvosi ..., 1957-től M... Röntgen Művek elnevezéssel. Az állami vállalatba 1963-ban több orvosi műszergyárt – így a B... Műszergyárt, a F... Műszergyárt, a K... gyárt, a D... Műszergyárt és a K... Vállalatot – olvasztottak be, majd az állami vállalat M... Művek néven működött tovább. Tevékenységét több gyáregységgel, különböző telephelyeken folytatta, melyekben egymástól jól elkülönülő, speciális termékkörökre szakosított gyártás folyt. A M... Művek a '70-'80-as években a világ harmadik legnagyobb orvostechnikai gyártója lett, termelésének 85-90 százalékát exportálta. A rendszerváltás időszakára a M... Művek a KGST megszűnése, piacvesztés és a felhalmozódott hitelek miatt likviditási válságba került. A M... Művek az egyes specializált gyáregységeiből egy tucatnyi önálló gazdasági társaságokat alapított (a továbbiakban: M... társaságok), maga pedig a M... Irányító Vállalat nevet vette fel és állami vállalatként működött tovább. Ebben a folyamatban jöttek létre a jelen eljárás felei is.

[23] A kérelmező jogelődje az 1991. május 22. napján bejegyzett M... Orvosi Kéziműszer Gyártó és Forgalmazó Korlátolt Felelősségű Társaság (a továbbiakban: M... Kéziműszer Kft.) volt; melyből a kérelmező részvénytársasággá alakulás útján jött létre a taggyűlés 1998. február 26-i döntése alapján, az 1998. május 31-i alapító okirat szerint, 1998. július 28-i bejegyzéssel. A részvénytársaság alapítója mások jogi és természetes személyek mellett a M... Holding Rt. volt, aki a részvényeit folyamatosan, 2003. májusára pedig teljes egészében harmadik személyeknek értékesítette. A debreceni székhelyű kérelmező főtevékenysége orvosi műszer gyártása, tényleges tevékenységét sebészeti- és fogászati kéziműszerek gyártása és forgalmazása képezi.

[24] A kérelmezett a M... Művek által 1982. október 15-én alapított M... Med... Műszeripari Leányvállalatból jött létre átalakulás folytán, 1990. június 30. napján, „M... Med... Műszeripari Rt.” néven; később a neve „M... Elektronikai Rt.” -re, majd Zrt.-re változtatott. A társaság főtevékenysége ugyancsak orvosi műszerek gyártása, tényleges tevékenysége újszülöttgyógyászati műszerek fejlesztésére, gyártására terjed ki. A M... Med... Műszeripari Leányvállalat alapító határozatában rögzítésre került, hogy a leányvállalat tevékenysége során keletkező, jogi oltalomban részesíthető szellemi alkotásokkal az alapító vállalat rendelkezik.

[25] A tervek szerint a M... Irányító Vállalat is gazdasági társasággá alakult volna, erre azonban végül nem került sor. Ehelyett az állami vállalat hitelezői 1989. május 3-i bejegyzéssel megalapították a M... Befektetési Tanácsadó Rt.-t, mely társaság a M... Irányító Vállalat vagyonelemeit végül átruházással szerezte meg. A társaság 1989. július 17. és 2000. december 21. napja között a M... Holding Rt., majd a M... Kereskedelmi Részvénytársaság nevet viselte, majd 2017. február 27. napján felszámolás nyomán megszűnt. A társaság főtevékenysége saját tulajdonú bérelt ingatlan bérbeadása, üzemeltetése volt; 1993-ból származó tájékoztató kiadványa szerint M... társaságok közös jellemzője, hogy tulajdonosaik között a Holdingnak meghatározó szerepe van, ő irányítja tulajdonosként a M... márkánév használatára jogosult cégeket, alakítja azok közös arculatát.

[26] Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy a kérelmezett jogosultja a jelen eljárás tárgyát képező ...4 lajstromszámú (M87...), 1987. szeptember 15. napján bejelentett és 1988. április 1. napján lajstromozott, stilizált „M” betűből és a közönségestől eltérő írásmódú „M...” szóból álló ábrás védjegynek; a ...5 lajstromszámú (M99...), 1999. szeptember 30. napján bejelentett és 2001. november 14. napján lajstromozott „M...” szóvédjegynek; valamint a ...9 lajstromszámú (M12...), 2012. március 30. napján bejelentett és 2012. november 5. napján lajstromozott, stilizált „M” betűből és a közönségestől eltérő írásmódú „M...” szóból álló ábrás védjegynek. A jelen eljárás tárgyát képező ábrás védjegy a Nizzai Megállapodás szerinti 10. osztályba sorolt „sebészeti, orvosi, fogorvosi és állatgyógyászati műszerek és készülékek (beleértve a művégtagokat, a műszemeket és a műfogakat is) áruk körében áll oltalom alatt.

[27] A ...4 lajstromszámú védjegy bejelentője a M... Művek volt, akitől a védjegyet 1990. december 2-án átruházással szerezte meg a M... Holding Rt. Innen a védjegy újabb átruházással került a kérelmezett jogosultságába 2007. január 23. napján a Holding

felszámolása során. A ...5 lajstromszámú védjegy bejelentője a M... Holding Rt. volt, akitől a védjegyet ugyancsak átruházással szerezte meg a kérelmezett 2007. január 23. napján. A korábban ...0 lajstromszámon (M78...) 1968. április 25-i elsőbbséggel oltalom alatt állott a „M...” szóvédjegy is a 10., 12. és 37. osztályba sorolt – a ...5 lajstromszámú szóvédjeggyel lényegében azonos – áruk és szolgáltatások körében. A védjegy bejelentője és legelső jogosultja a M... Művek, utolsó jogosultja a M... Holding Rt. volt, aki a védjegyoltalmat átruházással szerezte meg 1990. december 2-án. A védjegyoltalom 1998. április 25. napján szűnt meg megújítás hiányában.

[28] A M... társaságok alapításuktól kezdődően a cégnevük vezérszavaként és áruik jelzőként használták a „M...” szómegjelölést. Tevékenységük arra az orvosi műszer, illetve eszközcsoportra specializált maradt, amely a M... Műveknek azt a gyáregységét jellemezte, melyből az adott társaság létrejött. Ezek az áruk a kérelmező esetében az orvosi, fogászati és sebészeti kéziműszerek, azaz jellemzően fémmegmunkálással készülő, nem elektromos működésű műszerek, mint sebészeti fogók, kapcsok, ollók, trokárok stb., míg a kérelmezett esetében főleg újszülöttgyógyászattal kapcsolatos eszközök.

[29] A M... Holding Rt. 2003. június 18-án kelt levélben a kérelmezett ügyvezetőjével folytatott korábbi megbeszélésre hivatkozva arra hívta fel a kérelmezett figyelmét, hogy ő a „M...” védjegyek jogosultja, és azok használatára kizárólag az ő engedélyével kerülhet sor, majd kifejezetten megtiltotta a kérelmezett számára a „M...” megjelölés használatát. A kérelmezett a megjelölést ennek ellenére tovább használta, ami ellen a Holding nem lépett fel.

[30] Miután a kérelmezett a fenti védjegyek jogosultjává vált, 2007. április 26-án levélben kereste meg a M... társaságokat, köztük a kérelmezőt is együttműködést javasolva a vállalkozásoknak (J/6. levél). Felhívta a figyelmüket arra, hogy a védjegyek jogosultjává vált, így azok további jogszerű használata csak írásos megállapodás alapján történhet. A kérelmező azonban nem kötötte meg a szerződést a kérelmezettel, majd a kérelmező 2018. június 1-jén keresetet indított a kérelmezett ellen annak 2007. április 26. napjától fennálló, mások mellett a jelen eljárás tárgyát képező védjegy bitorlását panaszolva.

[31] A 2007. április 26. napjára visszaható hatállyal történő megszűnés megállapítása iránti kérelmet illetően az elsőfokú bíróság egyetértett a Hivatallal abban, hogy két releváns időszakra nézve kellett a kérelmezettnek a védjegy használatát igazolnia: a 2002. április 26. és 2007. április 26. napja, másrészt 2013. február 12. és a 2018. február 12. napja közötti ötéves időszakokra.

[32] Megállapította, hogy a korábbi, 2002. április 26. és 2007. április 26. napja közötti időszakra a kérelmező saját védjegyhasználatot nem igazolt, hiszen csak az időszak végén, 2007 februárjában vált védjegyjogosulttá. A védjegyoltalom fennmaradását ebben az időszakban a M... Holding Rt. általi védjegyhasználatát biztosíthatta, amit azonban ugyancsak

nem dokumentált a kérelmezett. Egyetértett a Hivatallal abban, hogy a kérdéses időszakbeli használat kérdésének megítélésében elsősorban annak van jelentősége, hogy a kérelmező a védjegyjogosult engedélye alapján, vagy anélkül használta a védjegyet, s a kérelmezettnek kellett bizonyítania azt az állítását, hogy a kérelmező a védjegyet az aktuális védjegyjogosult engedélye alapján használta.

[33] Az évtizedekkel korábbi adatokon alapuló tényállás hiányos adatai mellett az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a privatizációs folyamatban csak a materiális vagyon elosztására koncentráltak az érintettek, miközben a később, a piacgazdaságban funkciót és értéket nyerő védjegyek látókörön kívül maradtak. Az első, védjegyhasználattal kapcsolatos nyilatkozat a M... Holding Rt. által a kérelmezettnek 2003-ban írt, védjegyhasználatot megtiltó levele volt.

[34] A Hivatal a kérelmezett azon következtetésével egyetértett, hogy a kérelmezői társaságnak a védjegyjogosult általi alapítása egyúttal azt is jelenti, hogy az alapító egyúttal engedélyezte is a kérelmezőnek a védjegyhasználatot. Az elsőfokú bíróság azonban ezt az álláspontot nem osztotta a következők szerint.

[35] Kifejtette, hogy a kérelmezőt, illetve jogelődjét másokkal együtt alapító M... Holding Rt. két védjegynek volt jogosultja: a ...0 lajstromszámú szó-, és a ...4 lajstromszámú ábrás védjegynek. A ...0 lajstromszámú védjegy oltalma 1998. április 25. napján, tehát még a M... Kéziműszer Kft. részvénytársasággá való alakulását megelőzően megszűnt. A Vt. 23. §-a értelmében a használati szerződés a jövőre nézve megszűnik, ha a védjegyoltalom megszűnt. Vagyis az 1968-as védjegy oltalmának megszűnésével az ahhoz kapcsolódó esetleges engedély is megszűnt, ami a szóvédjegy ismételt bejelentésével nem „éled fel”, hanem az újabb, 1999-es elsőbbségű védjegyoltalom mindössze újabb rendelkezés lehetőségét teremtette meg, az azonban nem a jelen eljárás tárgyát képező védjegy, így irreleváns. A tárgybeli ...4 lajstromszámú ábrás védjegy oltalma a teljes releváns időszakban kétségtől fennállott, a kérelmezett azonban nem bizonyította, hogy akár a tárgybeli védjegyet, akár bármely más „M...” védjegyet annak jogosultja engedélye alapján használta a kérelmező, és a védjegyekre vonatkozó védjegyhasználati jogviszony állott volna fent az érdekeltek között.

[36] A védjeggyel azonos vezérszót hordozó cégnév legfeljebb arra utal, hogy a cégalapító védjegyjogosult nem kifogásolja az ilyen cégnév használatát, az azonban, hogy e használatot jogi keretek közé kívánja-e foglalni, vagy pusztán eltűri azt, a jogosult jognyilatkozataitól függ. Ha az alapító semmilyen jognyilatkozatot nem tesz védjegyének a társaság általi használatának tárgyában, akkor a használat jogcím nélküli marad, és az ilyen eltűrt használattal szembeni fellépésnek végül a belenyugvás szabályai (Vt. 17. §) szabnak korlátot. Nem annak van jelentősége, hogy a M... Holding Rt. a védjegyoltalmakat fenntartotta-e magának, hanem hogy a védjegyeikre vonatkozó jognyilatkozatokat tett-e a kérelmezőnek vagy jogelődjének címetten. A kérelmezett – az elsőfokú bíróság szerint tévesen – pusztán a védjegyek létezéséből azok használatára, illetve használatuk engedélyezésére következtetett, holott ezek nem a védjegyoltalom tényéből, hanem a

védjegyjogosult magatartásában és jognyilatkozataiban megnyilvánuló többlettényállásokból következnenek, ezek híján védjegyhasználat engedélyezéséről nem lehet szó.

[37] Rámutatott, hogy védjegyhasználati engedély a védjegyjogosult egyoldalú jognyilatkozatával vagy a jogosult és a használó egybehangzó jognyilatkozataival, szerződéssel adható, azaz csak kifejezett, a védjegy használatára irányuló jogcímen adott nyilatkozattal, melyet a felek közötti korábbi együttműködése nem pótolhat (Pfv.IV.21575/2018/8). Az egyoldalú és a szerződéses nyilatkozattal alapított engedélynek is minimális feltétele a használatára irányuló jogcím és a tárgybeli védjegy egyértelmű megjelölése. A M... Holding Rt. a kérelmező alapító okiratában és más dokumentumban a védjegy használatára irányuló nyilatkozatot nem tett. Védjegyhasználat szóban vagy ráutaló magatartással is engedélyezhető, de az alapvető tényállítások is hiányoztak arra vonatkozóan, hogy a M... Holding Rt. részéről ki, mikor, milyen tartalommal és kinek tett ilyen jognyilatkozatot, s a M... Holding Rt. és a kérelmező között védjegyhasználati engedély vagy szerződés teljesítésére vonatkozóan sem merült fel adat.

[38] A M... Holding Rt. és a kérelmező között kérelmezett által előadott alá-fölérendeltségi viszonyt az elsőfokú bíróság nem találta bizonyítottnak: a M... Holding Rt. és a kérelmező között csak egyfajta jogi kapcsolat állapítható meg, és ez a részvényes-részvénytársasági viszony. A M... Holding Rt.-nek mint részvényesnek a jogait a tárgybeli időszakban a gazdasági társaságokról szóló 1988. évi VI. törvény 254-276. §-ai, majd a gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXIV. törvény 220-221 §-ai szabályozták, melyek nem jogosítják fel a részvényt a kérelmezői részvénytársaság szakmai irányítására, nem adnak lehetőséget az Rt. operatív döntéseiben való részvételre. Szakmai jellegű alá-fölérendeltség csak külön szerződéssel alapozható meg, önmagában a tulajdonosi viszonyok ezt nem biztosítják, sőt a M... Holding Rt. 2003 májusára valamennyi, a kérelmező társaságbeli részvényét értékesítette. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a „holding” fogalmából sem lehet a védjegyhasználati jogosultságra is kiterjedő megállapodásra következtetni: a kifejezés különböző vállalkozások tulajdonosi azonosságából eredő, pénzügyi ellenőrzésen alapuló kapcsolatát jelenti, nem pedig az alapvetően azonos szakmai jelleget mutató leányvállalatok feletti szakmai irányítás ellátására szerveződő vállalatcsoportot (ami a konszern). Ilyen vállalati kapcsolat létrehozására irányuló igényt csak a kérelmezett fogalmazott meg, amikor 2007-ben szakmai tömörülésbe hívta a M... társaságokat.

[39] Az elsőfokú bíróság ugyancsak nem találta bizonyítottnak, hogy a kérelmezői társaság alapításával mi volt a M... Holding Rt. és a többi alapító célja a védjegyhasználat vonatkozásában. Nem találta nyomát olyan – a gazdasági életben nem szokatlan – koncepciónak sem, mellyel az alapító kizárólag gyártási céllal hoz létre lányvállalatot, miközben a kereskedelmi és ahhoz kapcsolódó tevékenységeket, s ezek szolgáltatában a védjegyeket magának tartja fent. Kizárólag a Holding 1993-ból származó tájékoztató kiadványa állt e vonatkozásban rendelkezésre, mely igazolja, hogy a M... csoporthoz tartozó vállalkozások jogosultak a „M...” márkanév használatára, és a M... Holding tulajdonosi irányítóként alakítja a vállalatcsoport arculatát. Ez azonban nem tekinthető – különösképpen a kérelmezőnek címzett – jognyilatkozatnak, s a kérelmező tagadásával szemben nem is bizonyítja, hogy a M... Holding Rt.-nek valóságos gyakorlata lett volna egységes

vállalatsoporti arculat alakítása. Nincs példája annak, hogy a Holding valaha is licencadó szerepében lépett fel, ilyen jogokait gyakorolt, vagy a védjeggyel kapcsolatos tájékoztatási kötelességét [Vt. 24. § (2) bekezdés] teljesítette volna a kérelmező irányában. Nem látszanak a védjegyhasználat módjával, mértékével, terjedelmével kapcsolatos kérelmezőnek adott utasításai, nincs adat arra, hogy a kérelmező védjegyhasználatát, vagy a védjeggyel ellátott termékeit valaha is ellenőrizte, ezeket egyáltalán figyelemmel kísérte volna [Vt. 24. § (3) bekezdés].

[40] Az elsőfokú bíróság ezzel szemben megállapította, hogy a kérelmező, s már jogelődje, a M... Kéziműszer Kft. is önálló gyártó és forgalmazó tevékenységgel lépett fel a piacon, tevékenysége a védjegyjogosulttól világosan megkülönböztetett és független volt. Az 1990-es évek második feléből származó termékkatalógusok, sajtómegjelenések, egyéb iratok szerint a kérelmező mindvégig kizárólag saját neve alatt, a M... Holding Rt. jogaira való hivatkozás nélkül végezte önálló gazdasági tevékenységét; termékei minősítései is az ő nevére szóltak és kereskedelmi tevékenysége nyomán elnyert díjak is őt illeték meg. Különösen fontosnak találta e tekintetben azt az 1999-ből származó pályázati anyagot, amely részletesen ismertette a kérelmező marketing- és reklámtévékenységét, saját piackutatásait, vevőelégedettség-méréseit.

[41] A M... Holding Rt.-nek a kérelmező védjegyhasználatában való bármiféle érdekelttségét tehát a kérelmezett nem mutatta ki, így nem látszik, hogy a Holding védjegyjogosultként olyan helyzetet teremtett, amelyben a fogyasztók a kérelmező védjegyhasználatára alapján is őt, mint védjegyjogosultat azonosíthatták olyan személyként, akit a kérelmező termékeinek eredetéért és minőségéért felelősség terhel. Ekként az elsőfokú bíróság nem következtethetett arra sem, hogy M... Holding Rt. a védjegyoltalom eszközeivel kívánt a maga részére piaci részesedést teremteni azon orvosi kéziműszerek körében, amelyeket a kérelmező gyártott. Márpedig a Hivatal által is idézett jogértelmezés szerint a védjegy tényleges használatának olyannak kell lennie, amely a védjegy alapvető rendeltetésének megfelel, vagyis a védjegyet annak érdekében használják, hogy az árujegyzékében szereplő áruk vagy szolgáltatások tekintetében piaci részesedést teremtsen meg, vagy tartson fenn (C-149/11.; 58. bekezdés). A Holdingot, mint védjegyjogosultat inkább passzivitás jellemezte, erre utalt az is, hogy az 1968-as, ...0 lajstromszámú szóvédjegy díjfizetés hiányában – „figyelmetlenségből” – szűnt meg, s mint azt H.T. tanúvallomása is igazolta, a Holding nem kötött védjegylicenc szerződést a M... társaságokkal. A kérelmezett részére 2003-ban küldött felszólítása közömbös, mert azt nem a kérelmezőnek címezték. A levélben a Holding csupán védjegyjogát deklarálja (a védjegyek konkrét megjelölése nélkül), de abból nem tűnik ki, adott-e bárkinek engedélyt védjegyei használatra. A tiltás ellenére a kérelmezett mégis zavartalanul használta a védjegyet anélkül, hogy a Holding fellépett volna ellene.

[42] Az elsőfokú bíróság jelentőséget tulajdonított annak is, hogy a M... társaságok, köztük a kérelmező is úgy jöttek létre, hogy a M... Művek egy-egy, speciális árucsoport gyártására szakosított gyáregysége kapott önálló jogalanyiságot, az újonnan létrejött társaságok azokat a gyártókat, gyártási tapasztalatot és szaktudást örökölték meg és vitték tovább, melyek az állami vállalat termékeinek nemzetközileg is elismert minőségét korábban biztosították. Okszerű tehát a kérelmező azon érvelése, hogy a „M...” védjegyekben

kifejeződő jó hírnév és minőség letéteményese végül az utódvállalkozás maradt. Ezt pedig éppen az okozta, hogy sem a M... Irányító Vállalat, sem a M... Holding Rt. nem törekedett e társaságokat egységes marketing, kereskedelmi és minőségbiztosítási vállalatcsoport-szisztémában tartani, hanem megelégedtek a pusztá tulajdonosi (tagi, részvényesi) szereppel.

[43] Egyetértett az elsőfokú bíróság a kérelmezővel abban is, hogy a M... társaságok maguk is annak figyelembevételével működtek, hogy a „M...” márkanevet engedély és szerződések nélkül használják. Az időközben védjegyjogosulttá váló kérelmezettnek a M... társaságok részére 2007-ben megküldött levele nem utal a társaságokat (köztük a kérelmezőt) védjegyhasználatra jogosító korábbi engedélyre, a levél nem tartalmaz sem az engedélyt megvonó, sem szerződést felmondó nyilatkozatot, s ilyen nyilatkozatot a Holding később sem tett, sőt szerződéstervezeteiben sincs utalás arra, hogy azok valamely korábbi védjegyhasználati engedélyek írásbeli megerősítései volnának. Mindezekből következik, hogy a kérelmezett valódi szándéka nem korábbi engedélyek írásos megerősítése, hanem a M... társaságok addig eltűrt, jogosítatlan védjegyhasználatának jogi rendezése volt. Ezt alátámasztja, hogy jelen eljárásban is úgy nyilatkozott, hogy „tisztázatlan helyzetet örökölt”.

[44] Összességében a kérelmezett nem tudta bizonyítani, hogy a kérelmező a tárgybeli védjegyet a korábbi védjegyjogosult engedélye alapján használta, s a kérelmező azon álláspontja sem nyert bizonyítást, hogy a Holding és a társaságok valamely koegzisztencia-szerződés alapján rendezték a védjegyhasználatot; a helyzetet inkább a védjegyjogosult és a védjegyet használó társaságok passzív egymásmellettisége jellemezte. A kérelmező védjegyhasználatát alapításától jogosítatlan, azaz engedély nélküli, de egyúttal az aktuális védjegyjogosult által tudott és eltűrt volt legalább a kérelmezett 2007 áprilisi fellépéséig. Ezért a kérelmezőnek a 10. osztályba sorolt „sebészeti, orvosi, fogászati műszerek” áruk körében megvalósult, nem vitatott védjegyhasználatát nem lehetett a M... Holding Rt. részéről történő használatnak tekinteni, így a 2002. április 26. és 2007. április 26. napja közötti időszakra nem igazolt a kérelmezett védjegyhasználat sem ezeknek az áruknak a körében.

[45] Emiatt az elsőfokú bíróság megvizsgálta, hogy a 2013. február 12. és a 2018. február 12. napja között megvalósult-e a védjegy használata, ugyanis a védjegyoltalom korábbi időpontra visszaható hatályú megszűnése akkor állapítható meg, ha a megszűnés feltételei mindkét időszakra teljesülnek [Vt. 30. § (2) bekezdés].

[46] Megállapította, hogy a kérelmezett bizonyította a 10. áruosztályba eső védjegyhasználatot, ez azonban csak a medicinális rendeltetésű áruknak egy igen szűk, speciális körére állapítható meg. A kérelmezett csecsemő és hordozható inkubátorok, melegítő és újraélesztő asztalok, fototerápiás készülékek, vérnyomásmérők, elektronikus ciklusnaplók, csontsűrűségmérők, lázmérők, horkolás- és fogcsikorgatás gátlók valamint T... (elektroterápiás) készülékek és infúziós pumpák körben használta a védjegyet, azonban más orvosi, fogászati és sebészeti eszközök, különösen a kérelmező tevékenységére jellemző, tipikusan fémmegmunkálással készült nem elektromos működésű kéziműszerek, mint pl. sebészeti fogók, kapcsok, ollók és hasonló áruk esetében a védjegyhasználat nem igazolt.

[47] Az utóbbi, kéziműszerként körülírható árukörbe eső, a kérelmezettnek betudható védjegyhasználat nem valósult meg azzal, hogy a kérelmezett licencpartnere, a M... Humán Egészségügyi Szolgáltató Kft. ilyen eszközökre vonatkozóan is nyújtott egészségügyi szolgáltatást: az egészségügyi szolgáltatás nem azonos az ennek kifejtéséhez szükséges eszközök gyártásával. A Kft. által bérbeadott eszközöket nem maga a bérbeadó vagy a kérelmezett gyártotta, hanem azokat kereskedelmi forgalomban – különösen a kérelmezőtől – szerezték be. A másik licencpartner, a M... Szerviz Zrt. javítást végez, tehát az adott áru áruárjelzője nem vált a szervizszolgáltatás árjelzőjévé.

[48] A felek nem vitatták, hogy 2007. április 26. napjától a kérelmezett nem adott engedélyt a tárgybeli védjegy használatára a kérelmezőnek, vagyis a vizsgált ötéves időszakra a kérelmező tényleges védjegyhasználatát nem volt betudható a kérelmezett védjegyhasználatának a Vt. 18. § (3) alapján. A kérelmezett pedig nem bizonyította a védjegy sebészeti, orvosi, fogászati műszerek körében való tényleges használatát sem a 2002. április 26. és 2007. április 26. napja, sem pedig a 2013. február 12. és a 2018. február 12. napja közötti ötéves időszakra. Az elsőfokú bíróság összegezte, hogy a kérelmezett a használat elmaradását a Vt. 18. § (1) bekezdése alapján azzal kívánta igazolni, hogy a M... társaságok - köztük a kérelmező - konzorciumba hívását szorgalmazta, írásos licencia szerződés megkötésére törekedett a kérelmezővel, s egyúttal maga is használni kívánta a védjegyet orvosi műszerekre is, ám a kérdéses áruk gyártását gazdasági megfontolásból nem kezdte meg. A kérelmező csak 2017. november 6-án jelezte, hogy nem kíván tagja lenni a M... Group konzorciumnak, majd 2018. februárjában indított használat hiánya megszünetelési kérelmei, illetve 2018. február 26. napján kelt tájékoztató levele azt fejezte ki, hogy nem kíván védjegyhasználati szerződést kötni. Tehát a kérelmező több éven át bízta a kérelmezettet szerződéskötéssel, ezzel a védjegyhasználat alól speciális kimentési helyzetet teremtett.

[49] Az elsőfokú bíróság az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: EUB) C-246/05. számú Lidl-ügyben adott jogértelmezése szerint a védjegy használatának elmaradását kellőképpen igazolónak az olyan akadályokat tekintette, amelyek közvetlenül kapcsolódnak a védjegyhez, annak használatát lehetetlenné vagy ésszerűtlenné teszik, s melyek a védjegy jogosultjának akaratától függetlenek. A kérelmezett által előadott okokból az elsőfokú bíróság arra következtetett, hogy a kérelmezett a védjegyhasználat nem az akaratától független okból, hanem éppenséggel kifejezett szándékából maradt el: nem azért, mert a kérelmező esetleg későn jelezte, hogy nem kíván szerződést kötni, hanem mert maga a kérelmezett arra törekedett, hogy a M... társaságokat konzorciumba hívja. A törekvés sikertelensége azonban a kérelmezett piaci kockázata volt, az pedig nem tekinthető olyan, rajta kívül álló objektív körülménynek, amely a védjegyhasználat elmulasztását igazolná. Az elsőfokú bíróság egyetértett a kérelmező azon érvelésével, hogy a kérelmezett aligha várhatta el reálisan, hogy a védjegyet évtizedek óta függetlenül használó kérelmező e használatot a kérelmezett akaratára alá rendelje a szerződés aláírásával. A 2007-ben írásban megküldött szerződési ajánlatot a kérelmező ésszerű időben, 10 év elteltével sem fogadta el, a kérelmezettnek így arra kellett volna következtetnie, hogy a kérelmező nem kívánja a felajánlott szerződést megkötöni. A kérelmezőnek a kérelmezett további bizakodására nem adott okot, sőt a felek e-mail váltásaiból kitűnik, hogy maga a kérelmezett is tisztában volt szerződéskötési kísérletei

sikertelenségével. A kérelmezett részéről ilyen körülmények mellett észszerűtlen volt a védjegy használatának mellőzése, illetve a bitorlási igényérvényesítés halogatása. Nem igazolta továbbá a kérelmezett, hogy a felek között olyan megállapodás állt fenn, mely korlátozta volna, hogy saját gyártású, vagy licenciaszerződés alapján előállított orvosi kéziműszer termékeivel lépjen piacra, a kérelmezőnek is versenyhelyzetet teremtve. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a Vt. 30. § (1) bekezdés d) pontja szerint a kérelmezetti védjegyoltalom megszűnt a „sebészeti, orvosi, fogászati műszerek” áruk körében 2007. április 26. napjára visszaható hatállyal.

[50] Nem osztotta a kérelmezett azon érvelését, hogy a C-307/10. sz., Translator-ügyben hozott ítélet alapján kizárt a védjegyoltalom megszűnésének megállapíthatósága a fejezetcímbe lévő árucsoportok körben, mert ez a jogértelmezés az árujegyzéknek a védjegybejelentés érdekében való meghatározására vonatkozik. Tévesnek találta azt a kérelmezetti álláspontot is, miszerint ha egy bővebb árukategóriának csak egy részére tekintetében igazolt a védjegyhasználat, akkor az a teljes árukategóriára megvalósult használatnak fogadható el, mert a jogosulttól nem várható, hogy minden egyes konkrét árufajtára használatot dokumentáljon. Kifejtette, hogy a Vt. 18. § (1) bekezdésének egyértelmű szövegezése az árujegyzékben szereplő áruk és szolgáltatások, nem pedig a fejezetcímbe elforduló általános megfogalmazású árukategóriák tekintetében szab használati kötelezettséget. A fejezetcím alkalmazása a védjegyjogosultnak azt a jogát szolgálja, hogy célszerűen a gazdasági tevékenységéhez illeszkedő legszélesebb oltalmi körhöz juthasson, amitől azonban meg kell különböztetni a jogosultnak a védjegyhasználati kötelezettségét, ami éppen ellentétesen, az oltalmi körnek szab határt annak érdekében, hogy a túl tág védjegyoltalom ne akadályozza a piacot. Ezért nem volt akadálya annak, hogy a Hivatal a fejezetcímbebeli „sebészeti, orvosi, fogászati műszerek” árukategóriába tartozó bármely áru tekintetében megvalósuló használatot kérje számon a kérelmezettől, s – a megszűnés megállapítása iránti kérelem keretei között – csak azon konkrét áruk árukra nézve tartsa fenn a védjegyoltalmat, amelyekre tényleges használat igazolt.

[51] Az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a kérelmezett csak nagyon szűk és konkrét rendeltetésű orvosi áruk - csecsemő és hordozható inkubátorok, melegítő és újraélesztő asztalok, fototerápiás készülékek, vérnyomásmérők, elektronikus ciklusnaptárok, csontsűrűségmérők, digitális lázmérők, valamint horkolás- és fogcsikorgatás gátlók, T... (elektroterápiás) készülékek és infúziós pumpák - körében használta a védjegyet a 10. osztályban, így a védjegyoltalom ebben az osztályban csak a felsorolt konkrét áruk tekintetében volna fenntartható, függetlenül attól, hogy ezeket orvosi műszereknek, készülékeknek vagy eszközöknek minősítjük. Minthogy azonban a kérelem csak a fejezetcímbe összefoglalóan megadott konkrét árucsoportokra, a „sebészeti, orvosi, fogászati műszerek” árukra vonatkozott, a megszűnést csak ebben a körben lehetett megállapítani. Irreleváns a „műszerek”, illetve a fennmaradó „készülékek” és „eszközök” közötti eltérés, a szóhasználati sajátosságokat a releváns fogyasztói kör szempontjai szerint, a védjegyoltalom érvényesítése körben kell értékelni. A kérelmező ezen áruk körében nem is tette vitássá a védjegyhasználatot, indokolt ezeket kivenni a megszűnő oltalmi körből, mellőzve ehelyütt annak eldöntését, hogy ezek az áruk egyenként orvosi műszernek, készüléknek vagy eszköznek minősülnek-e.

[52] Az elsőfokú bíróság döntésével a Hivatal előtti eljárásra kiterjedően is megváltozott a feleknek az eljárásban való nyertességének-vesztességnek aránya, ezért a bíróság az eljárásban vesztesnek minősülő kérelmezettet kötelezte a kérelmezőnek a Vt. 38. § (1) bekezdésén keresztül alkalmazandó Ákr. 124. §-a és 129. § (2) bekezdésének megfelelően igényelt és a Hivatal előtti eljárásban igazolt költségének megfizetésére (Vt. 86. § (1) bekezdés, Pp. 83. § (1) bekezdés, 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés és 4/A. §.) Az elsőfokú bíróság a veszélyhelyzet során érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedések újbóli bevezetéséről szóló 112/2021. (III. 6.) Korm. rendelet 26. § (2) bekezdése alapján tárgyaláson kívül, egyesbíróként (23. §) járt el.

[53] Az elsőfokú bíróság végzése ellen a kérelmező terjesztett elő fellebbezést, eljárási költségigényét az érdemi ellenkérelem és tárgyalás vonatkozásában a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján 190.500 forintban, a másodfokú eljárásra vonatkozóan további 190.500 forint ügyvédi munkadíjban és további 9.000 forint illetékben számította fel.

[54] A Pp. 365. § (2) bekezdés b) pontja, 369. § (1) bekezdése és (3) bekezdésének a) és c) pontjára alapítottan elsődlegesen az elsőfokú végzés megváltoztatását kérte azon tartalommal, hogy a kérelmezett védjegye sebészeti, orvosi, fogorvosi műszerek vonatkozásában teljes mértékben fennmaradjon. Másodlagosan a végzés megváltoztatását annyiban kérte, hogy a kérelmezett védjegye a „sebészeti, orvosi, fogorvosi műszerek” fenntartása mellett az alábbi korlátozással kerüljön feltüntetésére a 10. osztályban: „kivéve sebészeti kéziműszerek, nevezetesen kanülök; katéterek; orvosi fogók, csipeszek; orvosi szondák; sebészeti kapcsok; sebészkeések; sebészollók; trokárok; tyúkszemvágó kések; orvosi kéziműszerek (nem elektromos működéssel); orvosi műszerek; szövetek vágására szolgáló műszerek; állatorvosi készülékek és eszközök; fogszabályozáshoz használt eszközök, berendezések; fülpiszkálók; fűrészek sebészeti használatra; kasztráló fogók, csipeszek; lancetták; orvosi szondák; orvosi vezetődrtok, hullámvezetők; permetezők, porlasztók gyógyászati használatra; sebészeti készülékek és eszközök; sebészeti szondák; spatulák gyógyászati célokra; ujjvédők gyógyászati használatra; urológiai készülékek és eszközök.” Harmadlagosan kérte a kérelmezett részére megfizetendő eljárási költség mérséklését.

[55] A tényállás körében előadta, hogy nemcsak a M... Holding Rt-nek, hanem korábban a M... Műveknek, majd jogutódjának, a M... Irányító Vállalatnak (MIV) is meghatározó szerepe volt a M... társaságokban, ezek irányították tulajdonosként a M... márkanév használatára jogosult cégeket, alakították azok közös arcukat. A megállapított tényállást pontatlannak találta tekintetben, hogy az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a ...4 lajstromszámú védjegy bejelentője a M... Művek volt, akitől a védjegyet 1990. december 2-án átruházással szerezte meg a M... Holding Rt. az adásvételi szerződés aláírójaként a „M... / Jogutódja M... Irányító Vállalat” került feltüntetésre, ugyanis a M... Műveknek már 1988. január 1. napjától általános jogutódja a M... Irányító Vállalat (MIV). Lényegesnek tartotta továbbá, hogy nem a M... Művek gyáregységeiből jöttek létre az adott orvosi műszer- illetve eszközcsoportra specializált M... társaságok, hanem azokat a MIV alapította, így a MIV határozta meg, mely társaságnak milyen név alatt mely tevékenységi kört kell folytatnia.

[56] Lényeges cégtörténeti eseményként mutatott rá, hogy a M... Kézipuszer Rt.-t (Kérelmezőt) nem 1999. május 31.-én alapították, mint új társaságot, hanem jogfolytonosan létezik 1990. december 27. óta, amikor a M... Holding Rt., mint tulajdonos, létrehozta a jogelőd M... Orvosi Kézipuszer Gyártó és Forgalmazó Kft.-t. A Holding 1989. július 27. óta létezik, s a M... szó- és ábrás védjegyek tulajdonjogát 1990. december 3-án jegyezték be nevére, azaz 24 nappal korábban, minthogy azt az általa létrehozott M... Orvosi Kézipuszer Gyártó és Forgalmazó Kft.-nek használatra engedélyezte (nem apportálta) A M... Holding Rt. a M... Orvosi Kézipuszer Gyártó és Forgalmazó Kft.-t - irányító tulajdonosként – 1998. május 31.-én átalakította Rt.-vé. Az átalakulás a jogokat és kötelezettségeket (szerződéseket, pl. licencia) nem érintette, az védjegyjogi (licenchasználati), és tulajdonosi szempontból új helyzetet teremtett.

[57] Értelmezése szerint a kérelmező nem 1998. május 31.-én kapta az alapító M... Holding Rt.-től a M... védjegyekre vonatkozó használati jogot, hanem jogelődje alapításakor, 1990. december 27.-én; mégpedig az akkori M78... M... (szó), és a mai napig érvényes M87... M... (ábrás) védjegyek nem kizárólagos használatára vonatkozóan. A kérelmező részvénytársasággá alakulásakor is létezett az M87... M... (ábrás), és a M99... lajstromszámú (1968 óta védett, korábbi) M... (szó) védjegy is, és ezek a védjegyek továbbra is az átalakítást irányító M... Holding Rt. kizárólagos, bejegyzett tulajdonában voltak.

[58] Tévesnek tartotta az elsőfokú bíróság azon prekoncepcióját, hogy a védjegyhasználatnak van engedélyezett, tiltott és túrt minősítése, ez a Vt-ből nem levezethető. A Vt. 12. § (1) bekezdése alapján a védjegyjogosultnak kizárólagos joga van a védjegy használatára és ezen használatot a Vt. 21. §. (1) bekezdése alapján engedélyezheti. A védjegyjog abszolút, kizárólagos jog, melyet a közhiteles lajstromozás keletkeztet. Az engedély nélküli használatnak két „alfaját” különböztette meg: az egyik, amikor a védjegyjogosult a használó eltávolítása iránt lép fel, a másik, amikor (valamilyen gazdasági megfontolásból) eltűri a használatot. Emellett nem osztotta az elsőfokú bíróság azon álláspontját, hogy a védjegyjogosult (illetőleg jogelődje) passzivitása – azaz a védjegyhasználat mellőzése - önálló kategóriát teremt, mely ezzel új használati jogcímet hozna létre. Ezzel szemben azt állította, hogy a kérelmező a saját alapítójától származtatottan, engedély alapján használta. Az engedély visszavonásáig kizárólag a védjegyjogosult engedélyével történő használatról beszélhetünk, nem pedig önálló jogcímen szerzett használatról. Hivatkozása szerint a M... Zrt. 2003. június 18-i levele teremthette meg azt az új jogi helyzetet, hogy a használat átkerült az engedélyezettből a jogellenes kategóriába. Az engedély nélküli használattal szembeni jogi fellépés (védjegybitorlási per) elmaradása azonban nem teremt új jogi helyzetet, jogokat, hanem a Vt-ben, illetve Ptk-ban szabályozott anyagi jogi kifogások „élednek fel”, válnak az engedély nélküli használó által hivatkozhatóvá (védjegyjog abszolút korlátai, belenyugvás és elévülés).

[59] Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a kérelmezett hátrányára értékelte, hogy a fent jelzett felszólító levélnek a kérelmezett nem tett eleget, azaz nem követte a védjegyjogosult utasítását. Kifogásolta továbbá, hogy a bíróság nem indokolta, hogy miért

hagyta figyelmen kívül a tényállás szempontjából azonos elbírálás alá eső 3.P.22.025/2018. számú védjegybitorlási perben tett kérelmezői nyilatkozatokat, anyagi jogi kifogást, melyben a védjegy használatával kapcsolatosan az alapítótól származó licenc-engedélyre hivatkozott.

[60] Álláspontja szerint az elsőfokú végzés indokolása ellentétes a csatolt bizonyítékokkal. A bíróság a kérelmezett alapítói határozatából csak azt állapította meg, hogy a M... Irányító Vállalat a jövőre nézve meg akarta szerezni a szellemi tulajdonjogokat, a M... Irányító Vállalat azonban nem adott védjegyjogi használati engedélyt. Az alapításkor már létezett M... szó- és ábrás védjegy, a kikötés pedig csak a jövőben keletkező, és a szellemi alkotásokhoz való jogát rögzítette, nem pedig a már meglévő szellemi alkotáshoz való kizárólagos jogát, azaz a M... védjegyekhez való jogosultságot.

[61] A törvényszék által levont következtetéssel szemben fenntartotta, hogy a M... Holding és később a kérelmező között a használat engedélyezése megtörtént. A M... Holding tevékenysége arra irányult, hogy az általa alapított cégek fölött szakmai irányítást gyakoroljon, illetőleg a piacon összehangolt kereskedelmi tevékenységet ellenőrizze. A kérelmezett tulajdonosa és a többi leányvállalat akkori vezetője és más, tanúként meg nem hallgatott személyek nyilatkozni tudtak volna arról, hogy a M... Holding rendszeresen beszámoltatta a leányvállalatokat, irányította az export-tevékenységet és mindenütt közös M... védjegy alatt vettek részt kiállításokon. A M... Holding Rt. a leányvállalatok termékeit sokáig (1999-ig) belföldön, tulajdonlása végéig (2003-ig) pedig külföldön is sajátként, a M... védjegyek feltüntetésével mutatta be, értékesítette. Ebből arra következtetett, hogy a Holding, mint anyavállalat tulajdonosként és védjegyjogosultként védjegyjogi döntéseket hozhatott, amelyek a leányvállalatok arculatát előírhatták.

[62] Vitatta, hogy a kérelmező önálló gyártótevékenységgel működött anélkül, hogy a M... Holding Rt. a védjegy használatának szabályozására, ellenőrzésére bármilyen lépést tett volna. A társaságok kezdettől azonos arculattal, logóval és közös marketing tevékenységgel (kiállítások, prospektusok) jelentek meg, így nem lehet a kérelmezett terhére felróni, hogy egyéb aktivitást nem fejtett ki. Álláspontja szerint a Holding az engedélyével eljáró leányvállalat védjegyhasználatára révén tartotta a védjegyet. Sérelmezte, hogy a bíróság Dr. Gábor Péter elnök-vezérigazgató levelét nem a tényeknek megfelelően mérlegelte és ezt nem is indokolta, ugyanakkor H.T. (a kérelmezői felügyelőbizottság tagja) párhuzamos ügyben tett tanúvallomását a kérelmezettel szembeni bizonyítékként elfogadta annak ellenére, hogy a tanú csak a véleményét adta elő.

[63] Jogellenesen kiragadottnak tartotta a „tisztázatlan helyzetet örökölt” kifejezést és tévesnek találta az ahhoz fűzött indokolást is: ez álláspontja szerint annak téves megállapításhoz vezetett, hogy a kérelmezett törekvése a licenszszerződés írásba foglalására nem felelt meg a valóságnak, illetve a kérelmezett elismerte a kérelmező és más M... leányvállalatok önálló névjogát. A helyzet atekintetben tisztázott volt, hogy a M... védjegyek kizárólagos jogokat biztosítottak a tulajdonosnak és engedély nélküli használatuk jogosulatlan. A védjegyhasználat jövőbeni rendezésétől a kérelmező és a többi M... védjegyhasználó nem a minimális licenrdíj, hanem a kérelmezett védjegyjogosulti, ellenőrző

pozíciója miatt tartózkodott. A M... Holdingot egyebekben nem tartotta érdektelennek, csupán a jogosulti pozíciójának sértetlensége nem igényelt védjegyjogosulti fellépést. A névhasználattal kapcsolatosan kifejtette, hogy a M... Irányító Vállalat, mint védjegyjogosult és mint az általa alapított leányvállalat 100 %-os tulajdonosa, saját védjegyét (és nem pusztán szömegjelölést, saját vezérszavát) adta a leányvállalatainak használatba.

[64] Az elsődleges fellebbezési kérelem indokaként előadta, hogy nem a M... Holding Rt. által a kérelmezettnek 2003-ban írt, védjegyhasználatot megtiltó levele az egyetlen bizonyíték, mely a védjegyhasználatra vonatkozóan rendelkezésre áll: az állami M... Művek rendelkezett 1968-tól a M... szövédjeggyel és 1987-től a M... ábrás védjeggyel, valamint saját iparjogvédelmi osztállyal. Később M... Művek jogutódja tulajdonosi és irányító szerepet töltött be, s tőle a védjegyeket 1990. december 2-án átruházással szerezte meg a M... Holding Rt., s a kérelmező által csatolt tájékoztató rendelkezésre áll.

[65] Tévesnek találta azon megállapítást, miszerint, ha az alapító semmilyen jognyilatkozatot nem tesz védjegyének más társaság általi használata tárgyában, akkor a használat jogcím nélküli marad, és az ilyen eltúrt használattal szembeni fellépésnek végül a belenyugvás szabályai (Vt. 17. §) szabnak korlátot. Fenntartotta azt a védjegybitorlási perben is előadott álláspontját, hogy az alapítói határozat és abban foglalt névadás az új társaságnak címzett jognyilatkozat, s a névhasználat jogcíme kettős, az egyrészről az alapító társaságnak, a M... Holding vezérszavának, másfelől alapító kizárólagos tulajdonában levő M... védjegyek használata engedélyezésén alapul. Okszerűtlen, illetve rosszhiszemű eljárás lenne, ha az alapító csak a vezérszavának és nem védjegyeinek használatára adna engedélyt, amennyiben egyébként a vezérszó védjegyoltalom alatt áll.

[66] Tévesnek tartotta a Fővárosi Törvényszék érvelését tekintetben is, hogy az eltúrt használattal szembeni fellépésnek csak különös tényállás esetében szabhatnak korlátot a belenyugvás szabályai (Vt. 17. §). A bíróság nem fejtette ki, miért lenne alkalmazható a belenyugvás, arra is figyelemmel, hogy a Satel ügyben kifejtettek (BH2012. 67) nem alkalmazhatók jelen ügyre, mivel kérelmező nem rendelkezik olyan korábbi megjelöléssel (kérelmezői cégnév alapítás óta), amely korábbi lenne kérelmező alapításakor még érvényben levő 1968-as M... szó- és folyamatosan érvényben levő 1987-es M... ábrás védjegyhez képest.

[67] Állította, hogy az alapító M... Holding Rt. tett címzett jognyilatkozatot a kérelmező irányába. Az alapítási határozatot követően folyamatos volt a M... Holding Rt. és M... társaságok együttműködése, a termelés, majd az orvosi eszközök M... Holding Rt. által történő exportálása az egységes arculat alatt történt. Ezen tényeket kérelmező és párhuzamos eljárások kérelmezője sem vitatta, a tények kizárólag eltérő megítélést tulajdonítottak. Az 1994-es „Arculati Kódex a M... Vállalat-csoport tagvállalatai részére” c. kiadvány kiadója a M... Holding Rt. és címzettje valamennyi M... társaság, s az védjegyjogi jelentőséggel is bírt: a Kódex azonos ábrás megjelölést (logót), azonos betűtípust, névjegy, boríték, levélpapír formátumot, és egyes vállalatoknak külön kijelölt Pantone színeket jelölt ki, s a kérelmező által csatolt bizonyítékok között elfekszik egy levélpapír minta és levélpapíron kelt levél,

amelyeken a kérelmező az Arculati Kódexnek megfelelően bal oldalon felül a M... ábrás védjegyet, valamint az előírt cégnevet, betűtípust és -méretet használta.

[68] Fenntartotta, hogy nemcsak címzett jognyilatkozattal jöhet létre védjegyhasználati engedély, vagy megállapodás: a Vt. nem kíván meg alakítani védjegyhasználat engedélyezése körében. A felek ráutaló magatartása nem kifejezett és címzett jognyilatkozat, hanem annak kölcsönös elismerése, hogy a megjelölés kérelmezői cégnévként és ábrás megjelölésként történő használata azonos vagy hasonló védjeggyel azonos vagy hasonló áruk vagy szolgáltatások körében történik (a 10. osztályban - orvosi műszerek). A kölcsönös elismerés abban jelent meg, hogy a kérelmező a M... védjegyek érvényességét és jogosultságát jelen eljárás megindításáig 30 éven át sosem kérdőjelezte meg. A M... védjegyek felett a kizárólagos jogokat fenntartotta a mindenkori jogosult, és azokat tényszerűen használta Kérelmező. Sérelmezte ehhez kapcsolódóan, hogy a Fővárosi Törvényszék jogszabályhelyre való hivatkozás nélkül követelt meg a védjegyjogosult jognyilatkozataiban megnyilvánuló többlettényállási elemeket, amelyeket a Vt. mint lex specialis nem ír elő.

[69] Tévesnek találta az elsőfokú bíróság hivatkozását a jelen ügytől eltérő tényállású Pfv.21.575/2018/8. sz. ítéletre, mivel ott nem alapító és alapított társaságok közt folyt a peres eljárás, s az alperes kifogásként hivatkozott olyan védjegyhasználati engedélyre, melyet a felek pusztán együttműködése nem alapozott meg.

[70] Iratellenesnek találta az elsőfokú bíróságnak a védjegyhasználat engedélyezésének szóbeli, illetve írásbeli alakjára vonatkozó okfejtését. Továbbra is fenntartotta, hogy H.T. tanúvallomása alátámasztja, hogy az alapító a M... vállalatok vezetőinek irányítása, ellenőrzése során szóban előírta a M... védjegyek használatát, ezen túlmenően azt is állította, hogy már a cégalapításkor név- és védjegyhasználati jogot kaptak. A védjegyhasználati megállapodás a felek nyilatkozatainak rekonstruálhatatlansága mellett megállapíthatóan összehangolt magatartással teljesült.

[71] Hivatkozása szerint téves mind az elsőfokú bíróság által kifejtett cégjogi érvelés, mind a kérelmezőnek a 3.P.22.025/2018. sz. perben előterjesztett ellenkérelmének értékelése. A kérelmező ugyanis azt állította, hogy „a licencia szerződés létezését jól rekonstruálja a történeti részben már hivatkozott 1993-as kiadvány a M... csoportról ... közös jellemzője volt, hogy mindannyian jogosultak voltak a M... márkanév használatára ... A vállalatcsoport arculatát többek között a védjegyhasználat módja határozza meg. A közös védjegyhasználat nemcsak jog, hanem elvárás is volt.” Mindezen ismeretében az elsőfokú bíróság alaptalanul hiányolta a védjegyhasználattal kapcsolatos konkrét utasítások bizonyítását, melyek általában egy engedélyezett védjegyhasználat során okszerűtlenek lennének.

[72] Iratellenesnek találta azon megállapítást, hogy a kérelmező 2007 előtt is csak saját neve alatt végezte tevékenységét. Szükségtelen lett volna utalni a Holdingra, hasonlóképpen a Coca-Cola üvegen is a gyártó kerül feltüntetésre, nem a védjegyjogosult. Az elsőfokú bírósággal szemben szükségtelennek tartotta, hogy bizonyításra kerüljön a Holdingnak a kérelmezői védjegyhasználatához fűződő valamely érdekeltsége: a védjegyhasználat engedélyezése nem érdekeltség, hanem engedélyezés vagy tiltás kérdése. Ugyancsak nem tényállási elem az aktivitás vagy passzivitás kérdése sem, ám a 2003-as levélből arra következtetett, hogy a Holding saját magának tartotta fenn a jogokat a védjegyhasználat és engedélyezés tárgyában. a Levelet felszólításként értelmezte, mely alkalmas az elévülés megszakítására, ám a kérelmezettel szembeni fellépés a Holding felszámolása miatt maradt el.

[73] Tévesnek találta azt az ítéleti megállapítást, hogy a védjegyekben kifejeződő jóhírnév és minőség letéteményesei az utódvállalkozások, hiszen a kérelmező egyrészt nem utódvállalat, továbbá saját védjegy híján az ábrás védjegyet használta, ezzel a Holding jóhírét erősítve. Közömbösnek találta azt is, hogy a Holding és a vállalatok tudtak-e a védjegyhasználat engedélyezett voltáról, a 2003-as levéllel ugyanis minden korábbi engedély megszűnt.

[74] Utalt továbbá a közösségi jogi joggyakorlatra atekintetben, hogy a harmadik felek általi használat tipikus esete az engedélyesek általi használat, a vállalatcsoporton belül a használatot engedélyezettnek kell tekinteni.

[75] A másodlagos fellebbezési kérelem kapcsán kifejtette, hogy a 10. áruosztályban lévő „sebészeti, orvosi, fogorvosi műszerek” árucsoportra vonatkozóan az oltalmat nem lehet megszüntetni, mert az alábbi, széles körben a jogosult és licencvevői használják a védjegyet: befúvó készülékek, inszufflátorok; defibrillátorok; diagnosztikai készülékek gyógyászati használatra; elektródák gyógyászati használatra; gyógyászati célú légágyak; gyógyászati hűtőberendezések hőguta kezelésére; gyógyászati hűtőberendezések terápiás hipotermia esetében való alkalmazásra; inkubátorok orvosi használatra; inkubátorok újszülötteknek; légzőmaszkok mesterséges lélegeztetéshez; lélegeztető készülékek mesterséges lélegeztetéshez; mesterséges lélegeztető készülékek; orvosi lámpák; orvosi röntgenberendezések; újraélesztő készülékek; vérnyomásmérő készülékek; vérvizsgáló készülékek. A kérelmező ezen áruk gyártását, forgalmazását nem vitatta. A konkrétabb, nizzai rendszer szerint nevesített árukkal megvalósul a „műszerek” árucsoportban a védjegyhasználat, mivel ez egy gyűjtőnév. Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény a 93/42/EGK számú, az orvostechikai eszközökről szóló irányelv átültetett szabályait tartalmazza, az EN ISO 15225:2000 szabvány az orvostechikai eszközök nomenklatúráját. Ez utóbbi „A” melléklete 12 orvostechikai eszköz kategóriát sorol fel, melyekből a kötelezett és licencvevői 8 termék gyártásában, ill. forgalmazásában érintettek. Így a kérelem nem felel meg a vonatkozó jogszabályoknak, mert pontosan meg kellene neveznie azon árukat, melyek vonatkozásában a védjegyoltalom törlését kéri.

[76] A védjegyhasználat elmaradásának kimentése körében fenntartotta korábbi hivatkozásait, továbbá előadta, hogy a M... Holding fizetéseképtelensége, majd 2005. június 16. napjától 2017. február 27-ig tartó felszámolása alatt a felszámoló feladata a jogviszonyok lezárása, nem pedig új beruházások megkezdése volt.

[77] A kérelmező fellebbezési ellenkérelmével az elsőfokú végzés helybenhagyását kérte. Az IM rendelet 2. § (1) bekezdése és a megbízási szerződés alapján 35.000 Ft + áfa ügyvédi óradíjjal és 6 munkaórával számítottan 210.000 Ft + áfa összegben számította fel költségigényét.

[78] Álláspontja szerint a kérelmezett tévesen mutatta be a M... Holding Rt. saját védjegyeivel kapcsolatos passzív magatartását ráutaló magatartással adott védjegylicenc engedélyként, ezen állítását a „M...” védjegyek pusztá létezésével, a kérelmezett alapító okiratának bizonyos mondataival, a M... Holding Rt. kérelmezettnek címzett levelével, az 1993-as kiadvánnyal és a cégcsoport tagjainak (így a M... Holding Rt. és kérelmező) bizonyos mértékű együttműködésével kívánt a bizonyítani. Ezen hivatkozások, illetve bizonyítékok azonban nem tartalmazzak a kérelmezőre és/vagy védjegyekre vonatkozó nyilatkozatot.

[79] Tételezen kifejtette, hogy a „M...” védjegyek pusztá oltalma okán nem lehet a M... Holding Rt. által a kérelmezőnek adott védjegyhasználati engedélyre következtetni, az ilyen tárgyú engedély lényeges tartalmi elemei hiányoznak. A kérelmezett alapító okirata a kérelmezőre nézve nem tartalmaz rendelkezést, így abból a védjegylicenc korábbi megadására sem lehet következtetni. Kiemelte, hogy ha kérelmező alapító okirata meg is egyezett volna kérelmezett alapító okiratával, a védjegylicenc akkor sem lehet bizonyított, hiszen saját alapítása előtt kérelmező nyilvánvalóan nem létezett, így nem lehetett védjegylicenc engedély jogalanya sem. Értelmezése szerint a kérelmezett alapító okirata nem tekinthető a védjegyekre vonatkozó jogfenntartásnak, hiszen az nem utal a M... Holding Rt. védjegyeire, s a jogfenntartás hallgatással sem kifejezhető.

[80] A M... Holding Rt. kérelmezettnek címzett levele az elsőfokú bíróság határozatában írtaknak megfelelően nem bizonyítja a Holding és a kérelmezett közti szerződés fennálltát, az ugyancsak nem tartalmaz a védjegy használatára vonatkozó rendelkezéseket. Ráadásul a levelet a Holding részéről semmilyen rendelkezés nem követte, passzivitása és érdektelensége független a kérelmezettől. Az 1993. évben megjelent kiadvány kapcsán kifejtette, hogy az nem tartalmaz a védjegyekre vonatkozó nyilatkozatot vagy rendelkezést, azt a fogyasztóknak, üzleti partnereknek szánták. Helytálló tehát az elsőfokú bíróság azon megállapítása, hogy a védjegyeire a M... Holding Rt. 2003-ig még csak utalást sem tett, így védjegyhasználati engedélyt sem adott.

[81] A cégcsoport tagjainak együttműködéséből álláspontja – és a Kúria hivatkozott Pfv.21.575/2018/8. számú határozata - szerint ugyancsak nem lehet következtetni valamely védjegyhasználat engedélyezésére, lényegtelen, hogy az együttműködés kiállításokon való

közös részvétellel, közös prospektusok kiadásával valósult-e meg. Az együttműködés mellett a kérelmező önálló gazdasági tevékenysége keretében gyártotta és forgalmazta termékeit. Emellett rámutatott, hogy a fellebbezésben írt, a szakmai ellenőrzés, piaci tevékenység összehangolása, a leányvállalatok beszámoltatása, valamint a Holding védjegyjogosulti döntéshozatala tárgyában előadott tényállítások és a csatolt bizonyítékok a Pp. 373. § (2) bekezdése alapján jelen eljárásban nem értékelhetők, továbbá azokat H.T. tanúvallomása cáfolta.

[82] Kifejtette, hogy a kérelmező „M...” megjelölés- és névhasználata nem alapul védjegylicenc jogviszonyon. A védjegyhasználatra irányuló jogviszony hiánya mellett azt is állította, hogy a M... Holding Rt-nek mint kérelmező alapítójának, majd tulajdonosának bármilyen rendelkezését védjegyjogi nyilatkozatnak nem lehet tekinteni. A Kúria hivatkozott ítélete nyomán állította, hogy védjegyhasználat tárgyú jogcímen adott nyilatkozat hiányában nem lehet szó védjegylicencről sem. Osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját atekintetben, hogy az egyoldalú és a szerződéses nyilatkozattal alapított engedélynek is minimális feltétele a használatra irányuló jogcím megjelölése és a használat tárgyát képező védjegynek az egyértelmű beazonosítása; osztotta azon álláspontot is, miszerint nem annak van jelentősége, hogy a M... Holding Rt. a védjegyoltalmakat fenntartotta magának, hanem hogy a védjegyeire vonatkozó jognyilatkozatokat tett-e a kérelmezőnek vagy jogelődjének címzetten, s mindez nem a védjegyoltalom tényéből, hanem a védjegyjogosult magatartásaiban és jognyilatkozataiban megnyilvánuló többlettényállásokból következhet. A fentiekben körülírt nyilatkozat nem nyert bizonyítást, bár védjegyhasználat szóban vagy ráutaló magatartással is engedélyezhető, e tekintetben az alapvető tényállítások is hiányoznak arra vonatkozóan, hogy a M... Holding Rt. részéről ki, mikor, milyen tartalommal és kinek tett ilyen jognyilatkozatot. A fellebbezésben hivatkozott tények - a felek összehangolt magatartása, a rendszeres elszámolás, mint védjegyhasználatra utaló jel megkérdőjelezése, a közös prospektusok ténye, a védjegylajstrom közhitelessége - a védjegyhasználat szempontjából teljesen irrelevánsak és nem alkalmasak a védjegylicenc alátámasztására. Kiemelte továbbá, hogy a Fővárosi Ítéltábla a 8.Pkf.25.947/2020/6. sz., a tárgyi védjegy törlésére irányuló eljárásban hozott végzésében a jelen ügyben feltárt tények és bizonyítékok nyomán nem találta megállapíthatónak a védjegylicenc jogviszony fennálltát.

[83] Fenntartotta azon álláspontját, miszerint a M... Humán Egészségügyi Szolgáltató Kft. és a M... Szerviz Zrt. bár kérelmezetti licencvevők voltak, nem végzett védjegyjogilag releváns védjegy használatot: egyikük sem alkalmazta a tárgyi „M...” védjegyet saját árujelzőként a szóban forgó „sebészeti, orvosi, fogorvosi műszerek” vonatkozásában.

[84] Abból, hogy a kérelmezett másodlagos fellebbezési kérelmével úgy kérte a védjegyoltalmának fenntartását „sebészeti, orvosi, fogorvosi műszerek” vonatkozásában, hogy bizonyos, konkrétan felsorolt, a kérelmező által gyártott és forgalmazott termékfajták kivételét elfogadta, arra következtetett, hogy a kérelmezett elismerte, hogy a kérelmező által gyártott és forgalmazott termékeket maga nem gyártja vagy forgalmazza, azaz egyúttal azt is, hogy a kérelmező „M... megjelölés alatt végzett gazdasági tevékenysége nem tudható be a kérelmezett saját védjegyhasználatának. Az árujegyzék ily módon történő „korlátozását” nem tartotta elegendőnek ahhoz, hogy a védjegy oltalmi körének „maradék”, vagyis a kérelmezői árukon kívüli áru fajtái tekintetében az oltalom automatikusan fennmaradjon. Kiemelte, hogy

a megszűnés megállapítása iránti kérelmét a kérelmező az SZTNH előtti eljárásban akként pontosította (jegyzőkönyv 16. oldal 6. bekezdés), hogy elsősorban sebészeti, orvosi, fogászati műszerek vonatkozásában kéri a használat hiányának megállapítását. A másodlagos fellebbezési kérelmet azért tartotta megalapozatlannak, mert a kérelmező nemcsak az általa kivételként felsorolt, hanem más áruk vonatkozásában sem igazolt semmilyen használatot a sebészeti, orvosi, fogorvosi műszereken belül, ezért a kategóriák egészére nézve megalapozott a részleges megszűnés megállapítása. A másodlagos fellebbezési kérelem alátámasztása körében előterjesztett állításokat – a gyártott és forgalmazott termékek felsorolása kivételével – olyan új tényállításoknak tartotta, amelyeket a Pp. 373. § (2) bekezdése értelmében figyelmen kívül kell hagyni.

[85] Állította továbbá, hogy a kérelmezett által gyártott eszközök olyan elektronikai berendezések, amelyek rendeltetésük, beszerzésük, használatuk, működésük, tárolásuk stb. tekintetében eltérnek a sebészeti, orvosi, fogorvosi műszerektől. A sebészeti, fogászati műszereket a kórházi beszerzés, közbeszerzési tender során is külön kezelik, azok külön katalógusban szerepelnek, s ilyeneket a kérelmezett nem gyárt és nem forgalmaz. A kérelmezettnek a M... Holding Rt. felszámolására, mint a védjegyhasználat alóli kimentési okra történt hivatkozását ugyancsak mellőzendő új nyilatkozatnak (Pp. 373. § (2) bekezdése szerint) kérte tekinteni, azt sem a Hivatal előtt, sem az elsőfokú eljárásban nem terjesztette elő.

[86] A kérelmező álláspontja szerint a folyamatos védjegyhasználat külön beruházást nem igényel, sőt a Holding felszámolójától éppen az lenne elvárható, hogy a védjeggyel ellátott termékeket a veszteség csökkentése érdekében külön beruházás nélkül értékesítse. A Holding a felszámolása előtt sem végzett gyártási és forgalmazási tevékenységet, ezért őt a védjegyei tényleges használatában nem a felszámolási eljárás, hanem saját döntése, cégstruktúrája akadályozta. Sőt, maga a felszámolási eljárás és annak elindulása nem olyan objektív, a M... Holding Rt. magatartásától független ok, amelyre a használat kimentése körében alappal lehetnek hivatkozni (Európai Unió Bíróságának a C-246/05 számú Lidl ügyben hozott döntése).

[87] A harmadlagos fellebbezési kérelmet ugyancsak alaptalannak találta: a kérelmező javára a Hivatal előtti eljárásban meghatározott 916.890 és a bírósági eljárásra vonatkozóan megállapított 444.500 forint igazolt és tényleges költség. Mindkét fél terjedelmes, összetett jogi érvelést tartalmazó okiratokat nyújtott be, azok elkészítése és értelmezése nagyszámú ügyvédi munkaórát vett igénybe, így az összeg nem eltűlzott.

[88] A fellebbezés nem alapos.

[89] Az elsőfokú bíróság helyesen megállapított tényállás alapján helytálló döntést hozott, annak indokaival is egyetértett a másodfokú bíróság. A fellebbezésre tekintettel abból a következőket emeli ki és fűzi hozzá, a helye indokok szükségtelen megismétlése nélkül

[90] A Fővárosi Ítéltábla az azonos felek közt 8.Pkf.25.724/2020. számon befejezett, a jelen eljárás tárgyát képező szövédjegy törlése iránti eljárásban a Holding, mint bejelentő rosszhiszeműségét vizsgálva arra az álláspontra helyezkedett, hogy a Holding a védjegybejelentés időpontjában tisztában lehetett azzal, hogy több, orvosi műszergyártást végző állami nagyvállalat egyes tevékenységeire specializálódott, annak nevét és logóját használó „M...” vállalkozás létezik, hiszen ő maga gyakorolta az irányítói jogokat, alakította a csoport arculatát, így a kérelmezett védjegybejelentését nem találta kifogásolhatónak.

[91] Szemben azon kérelmezetti hivatkozással, hogy a M... Kéziműszer Rt. jogelődje, az 1990. december 27. napján a Holding által alapított M... Orvosi Kéziműszer Gyártó és Forgalmazó Kft. már alapításakor rendelkezett a ...0 és ...4 lajstromszámú védjegyek nem kizárólagos használatára vonatkozó engedéllyel, a Fővárosi Ítéltábla már a hivatkozott végzésében megállapította, s fenntartja, hogy a lajstromba nem került bejegyzésre senki számára használati jog, s mivel a 2003 júniusában írt levél alapján a Holding deklarálta védjegyjogosultságát, majd a védjegyek a felszámolás során elidegenítésre kerültek, arra utal, hogy az egyes társaságok számára biztosították a védjegyek használatát, de nem a Holdingra vonatkozóan a lajstromban foglalttal egyező áruosztályokra vonatkozóan. A felek nem vitatták ugyanis, hogy a „M...” néven alapított társaságok tevékenysége alapításuktól fogva differenciált volt, abban nem különböztek, hogy a M... nevet az alapítói akaratból fakadóan használták, s arculatuk – többek között a logó használata révén is – egységes volt. Ebből következik, hogy a védjegyeket – így a jelen eljárás tárgyát képező védjegyet – ténylegesen használták, ám nem a Holding tevékenységéhez, hanem saját, differenciált tevékenységükhöz igazodóan.

[92] A Vt. 12. § (1) bekezdése abszolút jogot biztosít a védjegyjogosultnak, amelynek korlátja a rendeltetésszerű joggyakorlás kötelezettsége és a joggal való visszaélés tilalma, melyek a Vt. 18. § (1) bekezdésében írt szabályozás révén feljogosítják a gazdasági élet szereplőit arra, hogy a védjegyjogtalmat „ki nem töltő” joggyakorlás elmaradása esetén – saját gazdasági tevékenységük érdekében – a jogosulti védjegyjogosultságnak a tényleges használatához igazodó korlátozása iránt léphessenek fel. A használat hiánya tehát ipso iure nem fosztja meg a védjegyjogosultat a bejegyzett védjegyből fakadó jogosultságoktól, ám a védjegyjogosulttal szembeni fellépést tesz lehetővé. E helyütt egyetért a másodfokú bíróság a fellebbezésben foglaltakkal annyiban, hogy jelen ügyben nem merülhet fel a belenyugvás (Vt. 17. §) és jogkövetkezményeinek alkalmazása, mert nincs 2007. január 26. napját követően bejegyzett, „későbbi” kérelmezői védjegy.

[93] A Vt. 18. § (1) bekezdésének célja tehát, hogy a védjegyjogosultat arra szorítsa rá, hogy a lajstromban feltüntetett áruk és szolgáltatások vonatkozásában ténylegesen és teljeskörűen használja a védjegyet, azaz a védjegyéből fakadó jogosultságai a gazdasági szereplőket ne korlátozhatnák szükségtelenül. Amennyiben mégis így jár el, számolnia kell azzal, hogy utóbbiak - a védjegyből származó jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége mellett - fellépnek a tényleges használat hiányában kiüresedő, ám a lajstrom által abszolút jellelgel biztosított jogosultságokkal szemben. Nem alkotott tehát az elsőfokú bíróság „túrt,

tiltott, támogatott” kategóriákat, a törvény a jogok és kötelezettségek egyensúlyával, s bizonyos igényérvényesítési lehetőségek biztosításával teremti meg a védjegyjogosultak és a gazdasági szereplők jog- és érdekvédelme egyensúlyát.

[94] Valóban a védjegyjogosult döntése, hogy tűri-e az engedélye nélküli védjegyhasználatot vagy fellép ellene, ám jelen eljárásban a M... vállalatok védjegyhasználatát nem tekinthető jogellenesnek, s ezen a Holding vezérigazgatójának 2003. június 18-i levele sem változtatott.

[95] A már idézett határozatban a Fővárosi Ítéltábla arra az álláspontra helyezkedett, hogy a lajstrom nem tartalmazott védjegyhasználati jog tárgyában bejegyzést, azaz: a védjegyekből fakadó jogokkal az első bejegyzett jogosultak – jelen esetben a M... Irányító Vállalat - rendelkeztek, majd átruházással védjegyjogosulttá a M... Holding vált. A Holding által alapított kérelmező és a M... Művek által alapított kérelmezett nem alapítói jogutódai, a védjegyjogokkal maguk az alapítók rendelkeztek, azonban biztosították az általuk létrehozott társaságoknak a védjegyek használatát, s az utóbb a Holdingra átruházott védjegyek az ő érdekeiket is szolgálták. Sem az alapítók, sem a védjegyjogosultságot megszerző Holding nem kötöttek velük szóbeli vagy írásbeli védjegyhasználati szerződést, s a specializált tevékenységet folytató vállalatok sem léptek fel az alapítóval, illetve a Holdinggal szemben arra hivatkozva, hogy a Holding nem gyártott és szolgáltatott, hanem irányított, tehát ténylegesen nem használta a védjegyeket azon áruk és szolgáltatások vonatkozásában (Vt. 18. § (1) bek.), melyek az ő tényleges tevékenységüket jellemzik.

[96] A Fővárosi Ítéltábla egyetért az elsőfokú bírósággal atekintetben, hogy jelen perbeli védjegy nem azonos a ...0 lajstromszámú védjeggyel: az a törléssel 1998. évben megszűnt szóvédjegy, s a jelen perbeli védjegy 1987. évi bejegyzése attól függetlenül és folyamatosan létezett. A Holding 1989. évi létrejöttét követően már 1990-ben megszerezte a ...0 lajstromszámú szó- és a tárgybeli ...4 lajstromszámú ábrás védjegyeket, s az előadott körülmények alapján a teljes bizonyosságig életszerű, hogy tudomással bírt arról, hogy az 1982-ben alapított kérelmezetti jogelőd, majd maga a Holding által 1990. évben alapított kérelmezői jogelőd egyaránt használják a M... nevet és arról is, hogy a M... társaságok tevékenysége – társaságokként specializáltan – részben lefedi az oltalommal érintett áruosztályokat. Sem a kérelmező, sem a kérelmezett nem lépett fel a Holdinggal szemben, de régóta folytatott tevékenységüket a fent írtak okán nem lehetett épp a tárgybeli védjegy használatának tekinteni. Az időrendiség okán nyilvánvaló, hogy a kérelmező és a kérelmezett a M... Holding Rt-nek nem jogutódai, így a tárgybeli védjegyet a gazdasági társaságok tekintetében bekövetkezett jogutódlás jogcímén soha nem használhatták, a kérelmezett esetében a szerzés átruházással történt. Az alapítói határozat, a szellemi alkotásokról való rendelkezés nem bír jelentőséggel, azokból nem tűnik ki semmilyen a jelen védjeggyel összefüggésbe hozható rendelkezés.

[97] Jelen eljárásnak kizárólag a tárgybeli védjegy kérelmezetti használatának vizsgálata képezi tárgyát, s a kérelmezői védjegyhasználat is csak a kérelmezett Vt. 18. § (3) bekezdésére történt hivatkozása nyomán értékelendő. Helytálló, hogy az elsőfokú bíróság

ennek nyomán azt vizsgálta, hogy mire terjedt ki a kérelmezetti védjegyhasználat, a kérelmezett a 18. § (1) bekezdésében írtak szerint elmulasztotta-e a belföldi védjegyhasználatot, ha igen, a használat elmaradását kellőképpen igazolta-e, s a kérelmező – az (3) bekezdés nyomán – használta-e a védjegyet a védjegyjogosult engedélyével. Annak vizsgálata, hogy az oltalom a Vt. 34. § (1) bekezdésében írtak szerint az árujegyzék mely részére terjed ki, nem volt elválasztható a kérelmezői védjegyhasználatától, épp a kérelmezett Vt. 18. § (3) bekezdésére történt hivatkozása okán.

[98] A Vt. 18. §-ának az eljárásban alkalmazandó (3) bekezdése a védjegyjogosult engedélyével történő védjegyhasználat kapcsán mondja ki, hogy az engedélyes védjegyhasználatát védjegyjogosulti használatnak kell tekinteni. A jogszabály helyes értelmezése szerint ennek a használatnak ténylegesnek kell lennie és – a 34. § (1) bekezdésében foglaltakra tekintettel – legalább a védjegy árujegyzékében felsorolt áruk és szolgáltatások egy részére ki kell terjednie. A Holding 1993. évben kiadott tájékoztató kiadványa, valamint a fellebbezéshez csatolt, 1994. évi ún. „arculati kódex” (mely a Pp. 373. § (3) bekezdése szerint mellőzendő), valamint H.T. tanúvallomása védjegyhasználat engedélyezését nem bizonyítja, s még az alábbiakban kifejtendő érvelés szerint meg ráutaló magatartással elvileg létrehozható védjegyhasználati szerződés bizonyítására sem alkalmas.

[99] A másodfokú bíróság osztotta az elsőfokú végzésben tett azon megállapítást, hogy a Vt. 18. § (3) bekezdése szerinti engedélyt a jogosult egyoldalú jognyilatkozattal is megadhatja, és az alapulhat a felek által kötött védjegyhasználati szerződésen is. Az engedély, mint egyoldalú nyilatkozat tehát nem azonos a védjegyhasználati szerződéssel (Vt. 23-24. §§, elsőfokú végzés [82] pont). Egyetért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által hivatkozott állásponttal, miszerint a védjegyhasználati engedélynek kifejezettnek kell lennie, s a védjegy használatára kell irányulnia, ráutaló magatartással – akár a felek együttműködésével, akár a védjegyhasználattal szembeni passzivitással – engedély nem adható, s az engedélyt megadottnak nem is lehet tekinteni. Ennek nyomán a másodfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy sem a M... Holding Rt., 2007. január 23. napja után pedig a kérelmezett sem adott egyoldalú jognyilatkozattal engedélyt a kérelmezőnek. A 1959. évi IV. törvény (régi Ptk.) 198. §-a és 205. § (1) bekezdése alapján a felek akaratának kölcsönös és egybehangzó kifejezése szükséges minden szerződés, így a védjegyhasználati szerződés létrejöttéhez is. A Vt. 23-25. §-aiban írt diszpozitív szabályok megengedik a felek egyező akaratúval való eltérését az ott írtaktól, azonban a szerződés lényeges tartalmi elemei a használatra vonatkozó engedélyre és az ellenszolgáltatásra vonatkozó, illetve jogszabályi tilalom hiányában az ingyenességre vonatkozó kölcsönös és egybehangzó akaratnyilatkozatok. Ilyen, a védjegyo ltalom egyes áruosztályaira akár részben, akár teljeskörűen tett akaratnyilatkozat nem nyert bizonyítást. A régi Ptk. 216. § (1) és (2) bekezdésének helyes értelmezése szerint a szerződés létrejöttéhez az akaratnyilatkozatot mindkét félnek meg kell tennie, mind szóban, mind írásban, mind pedig ráutaló magatartással, azaz: mindkét fél ráutaló magatartásából ki kell tűnnie, hogy szerződési akaratuk kiterjed a szerződés lényeges tartalmi elemeire.

[100] Tény, hogy a M... Holding védjegyjogosultsága alatt mind a kérelmező, mind a kérelmezett – egymástól elérő árukörben – használta a védjegyet, de a használat tényén túl más körülmény nincs, amelyből a Holding ráutaló magatartására lehetne következtetni. Az

elsőfokú bíróság az általa egyedüliként körülírt tulajdonosi, részvényesi kapcsolatból helyesen vonta le a következtetést, hogy olyan szakmai irányítás, alá-fölérendeltségi kapcsolat, s főképpen védjegyjogi tárgyú rendelkezés nem állapítható meg, mely ráutaló magatartásnak lenne tekinthető a Holding részéről, így nemhogy valamely komplex „koegzisztencia” szerződés, de védjegyhasználati szerződés létrehozása sem lehetett a célja. Ugyanígy hiányzik a Holdinggal szemben a kérelmezett és a kérelmező részéről is a szerződés létrehozását, mint joghatást kiváltó akaratnyilatkozat megtétele: egyikük sem fejtett ki olyan magatartás, melyből kitűnt volna, hogy a Holding védjegyét ingyenesen kívánják használni, a nyilatkozattétel hiánya, a korábbi gyakorlatuk és működésük automatikus, a Holding felé a védjegy tárgyában passzív megnyilvánulása pedig nem tekinthető ráutaló magatartásnak. Így védjegyhasználati szerződés a Ptk. 216. § (2) bekezdésében írtak szerint sem jöhetett létre. A Holding elnök-vezérigazgatójának 2003. évben írt, semmilyen tényleges következményt vagy joghatást ki nem váltó levele a kérelmezetthez szolt, abból sem a kérelmező, sem a kérelmezett részére adott védjegyhasználati engedélyre nem lehet következtetni.

[101] A Holding tulajdonosi pozíciójának elvesztését és a védjegy kérelmezettre történt átruházását követően a kérelmezett, mint egyedüli védjegyjogosult részéről nemhogy a védjegyhasználat engedélyezése, hanem tiltása nyert bizonyítást, s e körben helyesen értékelte az elsőfokú bíróság mind a 2007. évi, a M... társaságokhoz címzett levelet, mind a felek írásbeli megállapodásának elmaradását.

[102] Helytálló az elsőfokú bíróság állásfoglalása abban is, hogy a kérelmező és kérelmezett részéről a védjegy korlátozott és eltérő árucsoportokban történt használata nyert bizonyítást. A M... vállalatok már létrejöttükkor egy-egy árucsoport gyártására szakosodtak, s bár arculati azonosságuk, s a Holding ebbéli törekvése kétségtől megállapítható, sem az alapítók, sem a Holding, sem a társaságok nem törekedtek a védjegyhasználat tisztázására, megelégedtek a status quo-val. A kérelmező azonban maga soha nem gyártott elektronikus műszereket, csakis kéziműszereket, így még ha a védjegyjogosult engedélyével is tette volna ezt, ilyen tartalmú védjegyhasználatát nem lehet kérelmezetti védjegyhasználatnak tekinteni. Így helyesen jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy a kérelmezett nem bizonyította, hogy a kérelmező a tárgybeli védjegyet a korábbi védjegyjogosult engedélyével használta. A tekintetben is helytálló következtetésre jutott, hogy a kérelmezői védjegyhasználatot a kérelmezett 2007. áprilisi fellépését követően már bizonyosan sérelmezte, tehát ezen időponttól az nem tekinthető engedélyezett védjegyhasználatnak.

[103] Az elsődleges fellebbezési kérelem körében azon érvelést sem találta a másodfokú bíróság helytállónak, hogy az elsőfokú bíróság túlterjeszkedett a tényálláson, hiszen – mint az a fellebbezésben is szerepel – csupán a kérelmezett következtetéseitől eltérő következtetésekre jutott.

[104] A 3.P.22.025/2018. számon folyt védjegybitorlási perben tett kérelmezői nyilatkozat, mely szerint „a licenc szerződés létezését jól rekonstruálja a(z) ... 1993-as kiadvány a M... csoportról” csupán feltételezés, a védjegyhasználat tényén túl az arra

vonatkozó védjegyjogosulti engedélyt nem bizonyítja. A kérelmező azon állítása, hogy „a közös védjegyhasználat nemcsak jog, hanem elvárás is volt”, nem életszerű annak ismeretében, hogy miután a Holding megalakult, megszerezte a tárgybeli védjegyet, majd ugyanabban az évben, 1990-ben megalakította a kérelmezői jogelődöt, meghatározta a nevét, tevékenységi körét, arculatát, ám épp a védjegyhasználat rendezését mulasztotta el. Bizonyítatlan tehát ezen elvárás kifejezése, a védjegyhasználattal kapcsolatos rendelkezés.

[105] A fellebbezésben írtakkal szemben egyetért a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet azon megállapításával, hogy releváns és szükséges lett volna kimutatni a Holding érdekeltségét a kérelmező védjegyhasználatában: érdekeltség bizonyítása esetén esetlegesen bizonyítható lett volna olyan ráutaló magatartás is, mely védjegyhasználati szerződést valószínűsít. Annyiban egyetért a másodfokú bíróság a fellebbezésben foglaltakkal, hogy szükségtelen a védjegyjogosult Holding részéről olyan magatartás tanúsítása, melynek alapján a kérelmezett védjegyhasználatából a fogyasztók a védjegyjogosultat azonosítják a termékek minőségéért felelős személyként – hiszen a Vt. 18. § (3) bekezdése nem ezt a követelményt támasztja, a Vt. 24. § (3) bekezdése pedig nem képezi jelen eljárás jogalapját.

[106] A kérelmező sem a M... Műveknek, sem az Irányító Vállalatnak, sem a Holdingnak nem jogutódja vagy utódvállalata, saját védjegy hiányában valóban a korábbi szó- és ábrás védjegyeket használta, ám ebből nem lehet levonni azt az egyebekben irreleváns következtetést, hogy ezzel a Holding jó hírnevét erősítette. Mivel az engedéllyel történő védjegyhasználatot kellett volna bizonyítani, s erre nem volt alkalmas sem a 2003., sem a 2007-ben írt felszólító levél; a nem bizonyított engedélyt pedig visszavonni, illetve a létrejöttében nem bizonyított védjegyhasználati szerződést felmondani sem lehet. Jelen ügy tényállása mellett a Holding és a M... vállalatok gazdasági kapcsolatára vonatkozóan feltárt tényekből ugyancsak nem vonható le következtetés a védjegyhasználat engedélyezésére vonatkozóan. A 2007. április 26-i levelet tehát helyesen értékelte az elsőfokú bíróság akként, hogy ezen időponttól a kérelmezett már bizonyosan nem adott engedélyt a kérelmezőnek a védjegyhasználatra, az ellen tiltakozott, s ennél fogva helytálló a tényleges használat szempontjából releváns használati időszak meghatározása is.

[107] A másodlagos fellebbezési kérelmet a Fővárosi Ítéltábla ugyancsak nem találta megalapozottnak, az e helyütt értékelt kérelmezetti nyilatkozatok az elsődleges fellebbezési kérelem vonatkozásában is relevánsak.

[108] Egyetértett a másodfokú bíróság elsőfokú határozat azon megállapításával is, hogy a kérelmezett a 10. áruosztályon belül csak a medicinális rendeltetésű áruk szűk körére vonatkozóan igazolt saját védjegyhasználatot (csecsemő- és hordozható inkubátorok, melegítő és újraélesztő asztalok, fototerápiás készülékek, vérnyomásmérők, elektronikus ciklusnaplók, csontsűrűségmérők, lázmérők, horkolás- és fogcsikorgatásgátlók, T... készülékek, infúziós pumpák). Ezen árukör szélesebb meghatározása érdekében azonban nem bizonyította sem saját védjegyhasználatát, sem azt, hogy a tárgybeli védjegy bejegyzését követően más társaságnak engedélyezett használata nyomán kiterjedtebb árukörben megvalósult a 10. áruosztálybeli védjegyhasználat. Helytálló az elsőfokú bíróság azon

megállapítása, hogy a M... Humán Egészségügyi Szolgáltató Kft. és a M... Szerviz Zrt. által nyújtott szolgáltatások nem terjedtek ki a 10. áruosztálybeli áruk gyártására, a szolgáltatások nyújtása során ezen árukat csupán használták. Így védjegyhasználatuk a Vt. 18. § (3) bekezdésének nem felel meg.

[109] A használat elmaradásának igazolása tárgyában a Fővárosi Ítéltábla ugyancsak osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját, így sem az elsődleges, sem a másodlagos fellebbezési kérelem vonatkozásában nem találta megalapozottnak a kérelmezett azon érvelését, hogy a konzorcium létrehozásába vetett bizalma és a kérelmező késedelmes, csak 2017-ben tett visszautasító nyilatkozata akadályozta meg abban, hogy kéziműszerek gyártásába kezdjen, konkurenciát teremtve a kérelmezőnek. A hivatkozott C-246/05. sz. ítélet (Lidl-ügy) helyes értelmezése mellett nem a tárgyalások elhúzódása, a kérelmezői nyilatkozat kései megtétele nem objektív okok, s nem is ezek, hanem a kérelmezett feltételezésén alapuló döntése vezetett ahhoz, hogy a kérelmezett tartózkodott attól, hogy a kéziműszerek gyártásával piacra lépjen.

[110] E körben rámutat a másodfokú bíróság, hogy a Pp. 373. § (2) bekezdése szerint nem vehető figyelembe a kérelmezett azon tényelőadása, hogy a Holding felszámolása akadályozta a védjegyhasználatban, s az nem is helytálló, hiszen az a kéziműszer-gyártás megkezdésének, sőt a M... társaságok további működésének sem képezte a peradatok szerint akadályát.

[111] Az elsőfokú végzés rendelkezésének megfogalmazása egyértelmű: a felsorolt áruk vonatkozásában a védjegyoltalom fennmarad, minden más, a 10. áruosztályba sorolt orvosi, sebészeti és fogászati műszer tekintetében megszűnik (Vt. 30. § (1) bekezdés d) pont). A rendelkezés megfelel a Vt. 34. § (1) bekezdésében és a C-307/10. sz. európai bírósági ítéletben írtaknak: a részleges megszűnés az egyes áruk és szolgáltatások tekintetében akként került meghatározásra, hogy mivel a kérelmezettnek azt kellett bizonyítania, hogy ténylegesen milyen körben használja a védjegyet (hiszen a használat hiánya, mint nemleges tény, nem bizonyítható), az oltalom részleges megszűnésének megállapítása nem jogellenes, ha a fennmaradó oltalommal érintett áruk kerülnek meghatározásra, és azoktól egyértelműen megkülönböztethetők azok az áruk, ill. áruosztályok, melyek tekintetében a védjegyoltalom megszűnik. Ezen érvelés mentén – a fellebbezésben foglaltakkal szemben – nem róható fel a kérelmezőnek, hogy törlési kérelmében nem jelölte meg az orvostechikai eszközökön és a nizzai áruosztályokon belül, hogy pontosan melyek azok az áruk, melyek vonatkozásában a használat hiánya miatt az oltalom megszűnésének megállapítását kér.

[112] A harmadlagos fellebbezési kérelem ugyancsak nem alapos, annak indokait a kérelmezett nem adta elő, azonban annyiban helytálló a fellebbezési ellenkérelem, hogy az elsőfokú bíróság kizárólag igazolt, az elvégzett munkához igazodó összegben állapította meg az eljárási költség összegét.

[113] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú határozat megváltoztatását sem az elsődleges, sem a másodlagos, sem a harmadlagos fellebbezési kérelem nyomán nem találta indokoltnak, így a Pp. 383. § (2) bekezdése, 389. §-a és 391. § (1) bekezdése alapján azt lényegében helyes indokai alapján helybenhagyta.

[114] A Fővárosi Ítéltábla a Vt. 86. § (1) bekezdése, a Pp. 81. § (1) és (5) bekezdése 83. § (1) bekezdése és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján rendelkezett a másodfokú eljárásra vonatkozóan a megbízási szerződésben foglaltakkal azonosan felszámított kérelmezői költség viseléséről.

Budapest, 2021. szeptember 28.

Dr. Lesenyei Terézia s.k.
a tanács elnöke

Dr. Karaszi Margarita s.k.
előadó bíró

Dr. Mózsik Tímea s.k.
bíró